

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei met 2.50
KELEIVIS
436 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
Address:
KELEIVIS
436 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR. 15

SO. BOSTON, MASS., 1967 BALANDŽIO - APRIL 12

63 - TIEJI METAI

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Viceprez. Hubert Humphrey grįžo iš Europos

Jis grįžo per 2 savaites aplankęs 6 Europos valstybes. Visur aiškino JAV politiką ir klausėsi europiečių balsų. Rezultatais patenkintas.

Viceprezidentas Hubert Humphrey balandžio 10 d. grįžo į Washingtoną, aplankęs Belgiją, Olandiją, Angliją, Vokietiją, Italiją ir Prancūziją. Visur jis vyriausybę buvo iškilmingai priėmęs. Visur jis stengėsi įtikinti, kad JAV yra labai suinteresuotos Europos vieningumu ir jos likimu. Vokietijoje jis ypatingai stengėsi išsklaidyti vokiečių baime, kad JAV, tiesdamos tiltus į rytus, nepažeistų Vokietijos reikalų.

Humphrey, sako, visur vyriausybės sluoksniuose radęs priitarimą ir JAV politikai Vietnamą. Matė jis ir demonstracijų, kurias surengė komunistai arba svajotojai pacifistai, bet jos, aišku, neatvaizduoja visų gyventojų nuotaikų. Didelį triukšmą gali padaryti ir mažas būrys.

Humphrey savo kelionės rezultatais patenkintas. Jei jis ir nesugebėjo ten išsklaidyti visų abejonių, bet bent pats iš pirmų šaltinių patyrė europiečių nuotaikas ir jas perduos JAV vyriausybei. O tatau bus naudinga JAV, tiesiant į Europą ateities politines gaires.

Federalinis bankas, iki šiol čms už paskolas 4½%, dabar ims tikiai 4%.

Taip atrodė buvęs JAV prezidentas Dwight Eisenhower 1911 metais, prieš įstodamas į West Point karo akademiją.

Urugvajų susirinko Amerikos vadai

Cia susirinko Amerikos prezidentai. Jų konferencija baigsis penktadienį. Ją nebuvo pakviesta Kuba, nedalyvauja ir Bolivija su Haiti. Prez. Johnsonas išskrido ten balandžio 10 d..

Konferencijos darbotvarkėje, be kitų, yra labai svarbus klausimas — sudaryti tų kraštų bendrą rinką.

Prez. Johnsonas prieš išvykdamas norėjo gauti kongreso sutikimą trečdaliu padidinti JAV teikiama pagalbą Pietų Amerikai, bet jo negavo. Grįžęs jis betgi tikisi tokį sutikimą gauti.

Dabar už gaunamas lėšas P. Amerikos valstybės turėjo pirkti prekes JAV. Zada ma tą sąlygą panaikinti — galės pirkti iš bet kurios P. Amerikos valstybės.

Apollo erdvėlaivio sutrikimų priežastys

Sausio 27 d., darant Apollo erdvėlaivio bandymus, kilo jame gaisras. Sudegė 3 astronautai. Buvo paskirta komisija nelaimei ištirti. Ji paskelbė savo tyrimo duomenis. Tikroji priežastis, sako, pasiliks neišaiškinta, bet atrodo, kad gaisras kilo dėl elektros laidų trūkumo. Komisija sako, kad erdvėlaivis turi ir daugiau įvairių trūkumų — projektavimo, statybos, saugumo kontrolės ir kt. Ji pasiūlė daug pataisymų

Komisijos pranešimas bus medžiaga atstovų rūmų komitetui, kuris vykdys tuo reikalu viešą apklausinėjimą.

Senatoriai turi rodyti savo pajamas

Buvęs respublikonų pirmrinkas sen. Morton sako, kad senatoriai turėtų skelbti viešai savo pajamų išlaidų apyskaitas.

Tas klausimas tampa opesnis po to, kai nuteistas buvęs senato demokratų sekretorius Baker, iš atstovų rūmų pašalintas Powell, įvykdytas viešas apklausinėjimas sen. Dodd ir vis dėl pinigų.

Ar tas Mortono pasiūlymas bus priimtas, pamatysime vėliau.

Izraelio karas su Sirija

Praeitą penktadienį Sirija apšaudė Izraelio traktorius, dirbusius šiaurės rytuose nuo Galilejaus jūros. Ne-trukus kovon išėjo abiejų pusių patrankos, tankai ir lėktuvai. Kautynės truko 7 valandas. Abi pusės neteko po kelis lėktuvus.

Susirėmimai Izraelio-Sirijos pasienyje ne naujiena, bet tokio masto nėra buvę, baigus Palestinos karą beveik prieš 20 metų.

Sirijoje viešam gyvenime ir mokyklose yra varoma didelė agitacija už karą su Izraeliu, ir vyksta ten konkretūs kariniai pasirengimai. Tai žinodami, ir žydai nemiega ir ruošiasi netikėtumams.

Partija nori valdyti kariuomenę

Mirus maršalui Malinovskui, spėjama, kas bus Sovietijos krašto apsaugos ministras. Jeigu jis bus karškis, tai greičiausia maršalas Grečko užims tą vietą. Bet sakoma, kad partijoje yra noro į tą vietą pasodinti civilinį žmogų ir tuo būdu turėti karo pajėgas partijos tiesioginėje kontrolėje. Šiuo atveju krašto apsaugos ministru būtų Dimitrij Ustinov, partijos sekretariato narys, politbiuro nario pavaduotojas.

Pirmieji B52 jau Tailandė

Pirmadienį pirmieji didieji B52 lėktuvai perkelti iš Guamo salos jau pradėjo bombarduoti komunistų karinius taikinius P. Vietname, pakildami iš Tailando baržų. Iš Guamo salos jiems reikėjo skristi 12 valandų, o dabar jie taikinius pasiekė ir grįš per tris valandas.

Laisvės! — šaukia darbininkai

5,000 Bilbao (Ispanijoje) darbininku, šaukdami "laisvės, laisvės", norėjo prasi-veržti į miesto vidurį, bet policija pastojė jiems kelią.

Jie norėjo pareikšti pritarimą vienos dirbtuvės streikuojantiems darbininkams.

Už savo vaiką sumokėjo \$250,000

Kalifornijoje buvo pagrobtas 11 metų Kenneth Young. Už \$250,000 tėvai savo sūnų iš grobikų išpirko.

Primintina, kad 1953 m. Greenglass iš Kansas City už pagrobimą savo sūnų sumokėjo \$600,000.

Apacioje lėktuvo DC8 likučiai. Jis, mėgindamas nusi-leisti Orleans aerodrome, užkliuvo už namų ir juos uždegė bei sugriovė. Žuvo iš viso 19 žmonių, jų tarpe 5 igulos nariai ir 9 mokiniai, kurios iš Wisconsinso buvo atvykusios atostogų ir sustojusios dideliame motelyje, į kurį pataikė nukristi lėktuvas. Viršuje 3 lėktuvo igulos nariai.

Gen. Westmoreland gavo padėjėją

Karo vadas Vietname generolas Westmoreland savo padėjėju gavo gen. Abrams, kuris iki šiol buvo kariuomenės vyr. štabo viršininko padėjėju.

Tai labai pasižymėjęs karys. Apie jį garsus tankų generolas Patton yra pasakęs: "Aš esu laikomas geriausiu tankų vadu armijoje, bet turiu lygų varžovą — Abramsą."

Jei gen. Westmoreland kada nors pasitrauktų, tai jį, aišku, pakeistų gen. Abramsas

Jurininkai sutvarkė bitnikus

Paskutiniuoju metu Amsterdam (Olandijoje) pasirodė daug bitnikų — kūtėlių, nešvariai apsirengusių, nesipraususių. Jie kabinėdavosi prie žmonių, ypač moterų, stačiai užpuldavo restoranus.

Juos sutvarkyti pasiryžo jūrininkai, kurių apie 200 pasirodė bitnikų susitelkimo vietoje pradėjo savo darbą. Apie 40 tokių kūtėlių ir barzdočių paėmė į "nelaisvę", juos nukirpo, nuskuto, nuprausė ir paleido... na, ir kiek sudavė per minkštąją, kad geriau atsimintų.

Du televizijos pranešėjai: Chet Huntley, kuris atsisakė prisidėti prie kitų pranešėjų paskelbto streiko, ir jo bendradarbis David Brinkley (apacioje), kursai streikuoja.

Indijos užsienų reikalų ministras C. M. Chagia pareiškė, kad Indija pajęgtų pasigaminti atominę bombą, bet nenori. Atominę jėgą ji naudos tik taikos reikams.

Sunkvežimiai jau streikuoja, gal streikuos ir geležinkeliai

Kai kur sunkvežimių vežikai streikuoja. Sunkvežimių savininkų organizacija paskelbė lokautą.

Kai šie žodžiai rašomi, kai kuriose vietose jau sunkvežimių vežikai, nors jų atstovai tebeveda derybas su darbdaviais, streikuoja. Nes sutartis pasibaigė kovo 31 d. Sunkvežimių savininkų organizacija jau anksčiau buvo įspėjusi, kad, jei vežėjai kur nors streikuos, bus paskelbtas lokautas — bus uždarytos jai priklausančios įmonės. Streikui kai kur prasidėjus, ta organizacija ir įvykdė savo pažadą. Dėl to, aišku, gerokai suirs prekių pristatymas.

Tai ypač opu, kad tik per plauką neįvyksta ir geležinkelių streikas. Jis gali prasidėti šį trečiadienį.

Vyriausybė tuo yra labai susirūpinusi, pats darbo ministras įsikišo į derybas. Žinoma, vyriausybė gali panaudoti Taft-Harley įstatymu ir prašyti teismą įsakyti streiką sulaukyti 80 dienų, kad per tą laiką šalys galėtų susitarti. Bet vyriausybė nėra linkusi greitai tos priemonės imtis darbininkų ir darbdavių ginčams spręsti. Vis dar tikimasi, kad tiek sunkvežimių vežėjai, tiek geležinkeliečiai su savo darbdaviais susitars.

Ragina pakelti pašto tarifus

Prezidentas Johnsonas siūlo kongresui pakelti valstybinių tarnautojų algas ir kartu su tuo pašto tarifus. Jei kongresas sutiks, tai už paprastą laišką turėsime mokėti 6 centus, už atviruką 5 centus, už oro pašto laišką 9 centus ir tt.

Paštas vis turi nuostolių, ir, kaip valdinei įstaigai, yra nelengva jam prisitaikyti prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų, todėl paštu ministras O'Brien siūlo paštą paversti pelno nesiekiančia įmone, kurią savarankiškai valdytų vyriausybės paskirta valdyba. Jai nereikėtų politikuoti, ji būtų lankstesnė ir geriau savo darbą atliktų.

Negrų studentų riaušės Nashvilleje

Cia Fisko universitete, kuriame dauguma studentų negrų, kilo riaušės, kai policija išvedė restoraną savi-ninko prašoma, studentą negrą. Suimta 15 studentų, sužeista 15

Kinijoje Mao ima viršų

Mao šalininkai partijos aukščiausiam politiniame biure, kuris valdo partiją, kai centro komitetas neposėdžiauja, turi 6 narius, o Liu Shao-chi, prieš kurį vis dar yra nukreipti smarkūs puolimai, turi 5. Liu kaltinamas, kad jis nori grąžinti kapitalizmą, ir vadina jį Kinijos Chrusčiovu.

Gimdymo kontrolės konferencija

Chilės sostinėje prasidėjo Pasaulio federacijos šeimų planavimo konferencija, kurioje dalyvauja 1.200 atstovų iš 85 valstybių. Jo Jungtinių Tautų atstovas britas lordas Caradon kalbėdamas pasakė, kad dabar gyventojų yra 3 bil. 300 mil., o po 35 metų tas skaičius padvigubės. Būtina riboti žmonių prieauglį, nes ne medžiaginių gėrybių nepajėgiama pasigaminti tiek, kad tą prieauglį būtų galima patenkinti. Jeigu tuoj nebus susirūpinta gimdymo kontrole, tai žmonijos laukia didelė katastrofa.

Apacioj pabaisa Richard Speck, kuris kaltinamas pernai vasarą nužudęs Chicagoje 8 slauges-studentes. Jo teismas prasidėjo Peorijoje, Ill., prieš porą mėnesių. Viršuje vienintelė išlikusi gyva slaugė filipinietė Corazon Amurao neabejodama sako, kad žudikas yra Speck.

Palikime gėles gyviesiems

Skundžiamės, kad trūksta lėšų visiems svarbiems visuomeniniams reikalams. Nuolat beldžiamės į jautrias širdis aukų. Jų surenkama nemažai, bet ne tiek, kiek reikia. Jos sudedamos mažomis sumomis, nes neturime milijonierių, kurie norėtų ir galėtų didesnes sumas visuomeniniams reikalams skirti. Todėl turime rūpintis, kad nė vienas centas nebūtų nenaudingai išmestas. O tuo tarpu mes jų labai daug beprasmiškai išleidžiame.

Imkime kad ir tokį dalyką. Mirus žmogui, kurį norime pagerbti, nešame prie karsto gėlių puokštę, stengdamiesi, kad ji būtų kuo gražiausia ir didžiausia. Už ją sumokame nemaža dolerių. O kam tai reikalinga?

Mirusis jų nemato, ir jam jos jokio džiaugsmo neteikia. Buvo prasmės ji gėlėmis dažniau džiuginti tada, kada jis buvo gyvas.

Gyviesiems tos gėlės prie mirusiojo karsto taip pat neteikia džiaugsmo. Jos, teisybė, liudija, kad tie, kurie jas atnešė, gerbė mirusį ir tuo būdu nori jam tą pagarbą ir dabar išreikšti.

Bet ar nėra tikslingesnio būdo tai pagarbai pareikšti? Ar negalima mirusiems prasmingiau savo pagarbą parodyti? Taip, kad tuo mūsų pagarbos išreiškimu naudotųsi ne tik gėlių pardavėjai? Kad tam reikalui išleistos sumos tektų mūsų vienam ar kitam svarbiam visuomeniniam reikalui? Juk tada ir velionis būtų pagerbtas, ir tas ar kitas svarbus visuomeninis reikalas paremtas.

Tai yra galima, ir Bostone tas būdas vis labiau įsigali. Kas skaito vietos žinias, tas gal jau pastebėjo, kad vis dažniau po laidotuvių skelbiama, kiek piniginių aukų tokiam ar kitokiam visuomeniniam reikalui sudėta vietoje gėlių ant mirusiojo kapo.

Jei kas tai sekė, galėjo paskaičiuoti, kad vien nuo šių metų kovo mėnesio pradžios tuo būdu sudėta \$621, daugiausia Lietuvių Fondui.

Nesvarbu, kas kuriam fondui — Vliko, Alto Balso — ar kuriam kitam mūsų visuomenės reikalui aukoja, nes visi jie svarbūs, visi reikalingi mūsų paramos.

Taigi, jei per pusantro mėnesio mirėtu būdu surinkta \$621, tai per metus ta suma būtų kelis kartus didesnė, nes nėra abejonės, kad nelaboji gilinė nepamirš dar nevieną kartą Bostono aplankyti ir savo auką pasigrobtį. O kiek kasmet miršta lietuvių visoje Amerikoje ir kitur?

Toks mirusiųjų pagerbimas tuo tarpu tebėra, taip sakant, dar tik dypukiskas reikalas — jį vykdo tik naujieji ateiviai, o senieji dar vis atiduoda pilytinę "kvietkom". Kai kurios jų organizacijos net turi "kvietimų" fondus. Bet vertėtų visiems pagalvoti apie šį prasmingesnį pagerbimo būdą ir tą mintį skleisti ir vykdyti.

Seniai laukta knyga

J. Viko

Gal prieš dvidešimt metų Chicagoje Aleksas Ambrozė kvietė mane kada nors užėiti pas jį. Jis sakė, turįs surinkęs daug medžiagos Chicago lietuvių istorijai ir norįs pasitarti, ar verta daugiau tokios medžiagos rinkti ir išleisti knygą.

Užklupo mane liga, dėl jos iš Chicago išvažiavau ir su Aleksu Ambrozė ilgai nesimaciau. Tik prieš kelerius metus vėl susitikau jį Chicagoje. Tada jis man ir vėl ėmė pasakoti apie tą Chicago lietuvių istorijai renkamą medžiagą. Na, o štai dabar prieš mane ant stalo jau gulio Alekso Ambrozės parašyta Chicago lietuvių istorija, 664 pusl. knyga, kurią išleido Chicago lietuvių Literatūros Draugija.

Knygoje suminėti pirmieji lietuviai, apsigyvenę Chicagoje (pradžią siekia 1869 metus). Visų mirusiųjų ir gyvųjų lietuvių, pasireikusių Chicago visuomeninėje veikloje, surašyta daugiau kaip tūkstantis pavardžių, pradedant 638 ir baigiant 662 puslapiu. Kas ta knyga skaitys, gal susiras ir savo pavardę kartu su kitų savo pažįstamų ar giminių, kurie Chicago mieste veikė lietuvių tarpe, dalyvavo įvairiose draugijose ar sambūriuose.

Buvusieji ir dabar dar te-

begyvenantieji ir lietuvių visuomenėje tebeveikiantieji žymesnieji lietuviai aprašyti plačiau ir įdėtos jų fotografijos. Jų gyvenimo trumpi aprašymai prasideda 460 ir baigiasi 637 puslapiu. Ten rasite tokių lietuvių pavardes, kurie savųjų tarpe plačiai veikė, bet Lietuvių Enciklopedijon nepateko, nes nebuvo, kas juos aprašo. O štai A. Ambrozė jų nepamiršo ir, ką apie juos sužinojo, surašė ir savo knygoje išspausdino.

Knygoje rasite žinių apie pirmus ten apsigyvenusius lietuvius, apie jų pirmus ne drąsius žingsnius burtis į savas draugijas, parapijas, apie nesuapratimus ir tautinių bei ideologinių kovų pradžia.

Tautinės kovos prasidėjo parapijose, nes pradžioje lietuviai glaudėsi prie lenkų jau sukurtų parapijų. Čia aiškėja nuostabus ir nemalonus faktas, kad pirmųjų lenkų parapijų kunigai buvo lietuvių kilmės, bet rūpinosi lietuvių lenkinimu.

Būta tokių kunigų, kurie siekė vadovauti ne tik religiniam, bet ir aplamai visam lietuvių gyvenimui. Dėl to kilo pasipriešinimas, visuomenė skaldėsi, ir čia atsirado taip vadinamieji "bažnytiniai" ir "nebažnytiniai".

Jau vėliau Chicago lietuviai pradėjo aižėti pagal politinius įsitikinimus. Dėl stokos didesnio apsišvietimo ir pakantos visa tai vyko labai dažnai nekultūringai, piktai ir įžeidžiančiai besibarant, besiginčijant ir net ligi teisimų nusiriant.

O tie pirmieji visuomeninio darbo žingsniai buvo sunkūs. Pav. 1891 m. Jonas Grinius suorganizavo pirmą Teatrą draugystę. Al. Ambrozės žodžiais:

"Nebuvo nei artistų, nei režisierių, nei statistų. O svarbiausia, Chicagoje tuo metu gyvenusių lietuvių tarpe nebuvo ir papročio eiti į teatrus. Kiekvienas iš miestą patekęs lietuvis sunkiai dirbo, o laisvą valandą gavęs galvojo apie poilsį, o ne kažkokį jam nežinomą "tį-jatį".

Nebuvo nei veikalo vaidinimui, tai pats Jonas Grinius parašė 3 veiksmų dramą "Kova ties Grunvaldu".

Anot A. Ambrozės, Jonas Grinius apgalvojo visas smulkmenas, bet jam nė į galvą netilpo tokia mintis, kad gali atsirasti žmonių, kurie bandytų pakenkti pirmam lietuviškam vaidinimui. O tokių atsirado. Stipriausias teatro priešinys buvo kun. Jurgis Kolesinskas...

Reikėjo ir tas kliūtis nugalėti. Tokie buvo sunkūs lietuvių pirmieji žingsniai pradėti kultūrinį ir švietimo darbą tarp savųjų tautiečių. O ne kokie pašvęstieji ar išmokslintieji lipdė tą pirmą lietuvių išeivių kultūrinį korį, bet tik Lietuvoje arklą palikusieji prasiokėliai.

A. Ambrozė, knygos autorius, labai atsargiai aprašo visus tuos buvusius nesuapratimus, nieko nekaltindamas ir nedarydamas savų išvadų. Tai jau skaitytojo reikalas.

Cia smulkmeniškai suminėtos visos Chicagoje veikusių draugijos, klubai, pašalpiniai susivienijimai, lietuvių parapijos, buvusios lietuvių mokyklos, sužymint net kai kurių jų sambūrių pajamas ir išlaidas ir narių skaičių.

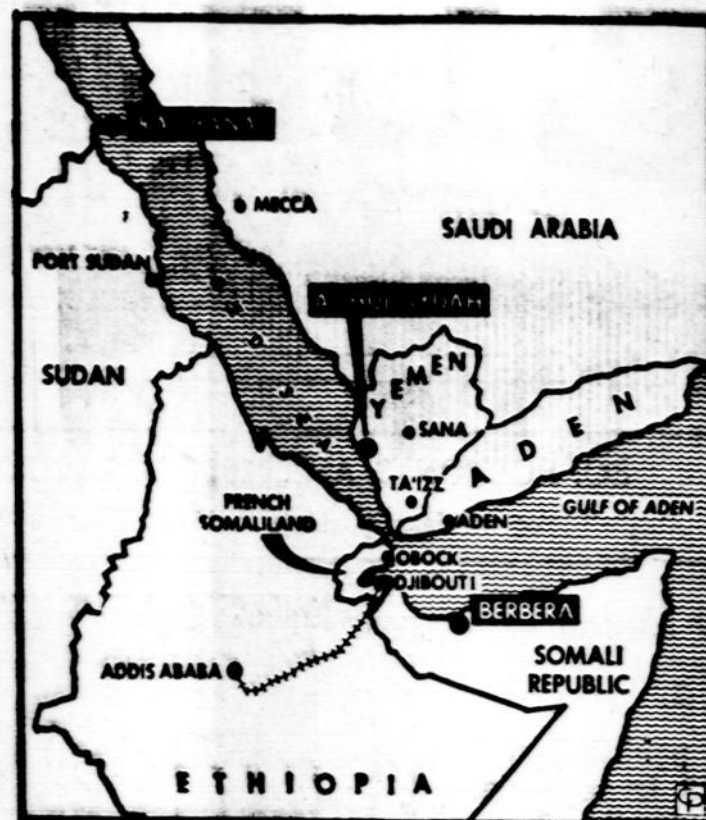
Tai kruopštus, kantrybe atžymėtas spaudos darbas, surenkant būsimai lietuvių išeivijos istorijai medžiagą. Tai didelis ir vertingas indėlis už Lietuvos sienų įsikūrusių lietuvių gyvenimui parinti. Ta knyga tai lyg papildymas St. Mochelsono "Lietuvių išeivija Amerikoje".

Knygos autorius Aleksas Ambrozė gimęs 1892 m. birželio 10 d., taigi jau beveik sulaukęs 75 m. amžiaus. Jis kilęs iš Zviniskių, Liudvinavo valsė — kapsas. Savamokslis, bet plačių pažiūrų vyras.

Jo knyga tai skatinantis pavyzdys ir kitų vietovių lietuviams panašiai savo gyvenimą aprašyti. Todėl ta knyga turėtų surasti garbiną vietą visų lietuvių sambūrių bibliotekose, laikraščių redakcijose ir lietuvių šeimose, kurioms rūpi garbiną lietuvių išeivijos praeitis. O šioji išeivija savo darbu kėlė ir tebekelia šios šalies ūkį, jos kultūrinį kraštą, jėdė ir savo dideli indėlis, kas svarbiausia, ji ir dabar yra čia gyvybinga, prisideda prie šio krašto kūrybinio kilimo ir drauge nepamiršta ir savo tėvų žemės.

Chicago lietuvių istorija gaunama ir Keleivio administracijoje. Kaina \$10.

J. Viko.

Sovietų Sąjunga lenda ten, iš kur pasitraukia Anglija. Ši pasitraukia iš Adeno karinės stovyklos, kuri kontroliavo svarbų jūros kelią iš Raudonosios jūros į Arabų jūrą. Sovietai turi žvejybos stovyklą Ras Banas, uostą Al Hudaydah ir gretinasi į Berberos uostą.

Kas kitur rašoma

KAS BUVO PRIEŠ URACHĄ

Naujienu velykiniame priede S. Vosylius rašo, kad "pažangūs Lietuvos žmonės, su dr. J. Basanavičium, inž. Steponu Kairiu, dr. Jurgiu Šauliu, adv. Jonu Vileišiu, adv. Petru Klimu prysakyti pasiuntė velniop Kaizerio piršlius ir urachininkus..."

Apsiriko S. Vosylius. Jis, matyti, neskaitė Lietuvos nepriklausomybės akto autorius Stepono Kairio knygos "Tau, Lietuva". Jei būtų ją skaitęs, nebūtų į Uracho priešų skaičių įtraukęs jo šalininkų

St. Kairys "Tau, Lietuva" psl. 279 šitaip rašo:

"Kuomet tas reikalas, jį stropiai slepiant nuo numatomos opozicijos Taryboje, atrodė pakankamai paruoštas, Tarybos prezidiumas ryžosi klausimą patiekti Tarybos svarstymui posėdyje 1918 m. liepos mėn. 13 d. Buvo siūloma kviesti Wuerterbergo hercogą Urachą Lietuvos karalium. Po ilgų ir karštų diskusijų, užtrukusių visa liepos mėn. 13 d. naktį, dauguma Tarybos narių (bene 13 balsų) išrinko Urachą Lietuvos karaliumi Mindaugo II vardu. Nuo balsavimo susilaikė J. Vailokaitis ir A. Stulginskis. Prieš balsavo P. Klimas. Tarybos "opozicija" (St. Kairys, J. Vileišis, M. Biržiška ir S. Narutavičius) jau klausimo diskusijos pradžioje pareiškė, kad karaliaus rinkimai bei valstybės formos nustatymas yra Steigiamojo Seimo prerogativa ir atsisakė svarstyti dalyvauti"

Kai dauguma nutarė Urachą kviesti, minėtoji opozicija pasiūlino iš Tarybos. Vėliau M. Biržiška su J. Vileišiu sugrįžo, o S. Kairys su S. Narutavičium nebeįgrįžo.

Taigi S. Vosylius suklydo, į Urachą priešininku tarp įtraukdamas dr. J. Basanavičių ir dr. J. Šaulį.

Dr. J. Basanavičius Taryboje visą laiką buvo pasyvus. Jis su dauguma pasisakė ir už Urachą kvietimą karalium. O dr. Jurgis Šaulys buvo aktingas Urachos šalininkas.

KAS SVARBU SOVIETŲ S-GAI, O KAS JAV?

Vilnis kovo 21 d. laidoje rašo:

"Tarybu Sąjungos valdžia siekiasi įsteigti daugiau ir geresnių valgyklų. Duoti maistą ir patarnavimą. Gerinant žmonių būklę būtina gerinti visos svarbesnės įstaigos.

"TSRS spauda ragina žmones viską švarinti, gražinti. Geriau rėdytis, taipgi mandagiai vieni su kitais apsieiti ir taip sutikti svečius iš kitur."

Labai gerai, kad tuo rūpinamasi, nes iš to, kas Vilnyje parašyta, matyti, kad "darbininkų rojuje" labai trūksta valgyklų ir geresnio maisto bei patarnavimo ir drabužių bei avalynės, o rusų mandagumą geriausia čia pademonstravo jų Chruščiovas. Jungtinėse Tautose batus daužydamas stalą. Ir tik dabar, po 50 metų komunistų valdymo, mandagumas tepripažintas nesąs "buržuazinė atgyvena"

O kuo rūpinasi, pasak Vilnį, JAV?

"Amerikoje užvis svarbiau yra karas. Karui Vietnamame sukoncentruotos didžiausios jėgos".

Taip išaiškino Vilnies redaktorius Sovietijos ir JAV siekimų skirtumus. Ir taip "išmintingai", kaip užmetus kviečio grūdą ant "Saliamono galvos".

JONIKAS DZIAUGIASI IR GĄSDINA

JAV pasirašyta konsularinė sutartimi su Sovietų S-ga labai džiaugiasi ir mūsų komunistai bei visokie sąmoningi ar nesąmoningi Maskvos pakalikai. Jie džiaugiasi, o kitas net ir gąsdina.

Štai Vilnies redakcijos narys L. Jonikas kovo 28 d. laidoje į kun. L. Jankaus straipsnėlį apie tai, kaip sovietai samdė geriausius advokatus užsiėmę mirusių lietuvių palikimams žvejoti, atsiliepdamas šitaip rašo:

"Nenorių gąsdinti kunigą Jankauską-Jankų, bet turiu atidengti faktą: Toliau bus "dar blogiau". Gal girdėjai, prabastėli, apie "tiesimą tilto į Rytus"?"

LIUTERIS GALEJO BŪTI ŠVENTASIS

Naujienos kovo 23 d. rašo:

"Chicago katalikų spaudos mėnesio užbaigtuvėse vasario 27 d. Old St. Mary's bažnyčioje, 911 S. Wabash, kun. McSorley, St. Pauliaus kolegijos Washingtone ekumeninės teologijos ir eklesiologijos profesorius, sakdamas pamokslą, pareiškė, kad Martynas Liuteris, jei būtų palikęs Katalikų Bažnyčios nariu, šiandien būtų vienas didžiausių katalikų šventųjų, kokių katalikų Bažnyčia yra turėjusi po Švento Pranciškaus Asižiečio".

Šiomet sueina 450 metų, kai Liuteris viešai paskelbė savo protestą prieš indulgencijas — nuodėmių atleidimą už pinigus.

VYSKUPAI REMIA TARPRASINES VEDYBAS

Naujienos kovo 23 d. rašo:

"Sešiolika aukštųjų JAV dvasiškų, jų tarpe Baltimorės kardinolas Shenan, kreipėsi į JAV aukščiausią teisumą, prašydami panaikinti tarprasines vedybas draudžiančius įstatymus, kurie veikia dar 18 valstijų"

ATMETĖ 45 TAIKOS PASIŪLYMUS

Š. Vietnamo komunistams per paskutiniuosius dvejus metus įvairūs tarpininkai ir JAV 45 kartus pasiūlė taikytis, bet visi tie pasiūlymai komunistų buvo atmesti. Jų vienintelis atsakymas—JAV turi iš Vietnamo tuoj pasitraukti, o tas reiškia, kad jie su Kinijos ir Sovietų S-gos pagalba tuoj ir visą Pietų Vietnamą užimtų ir įvestų ten savo tvarką.

Maloni naujiena knygų miegėjams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAŽINTI

DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų.

Kaina buvo \$5.50, dabar \$2.00.

II tomas, 480 psl.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešio karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštu, tai pridėdama po 30 centų už kiekvieną.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsųsti paštu, pridėdama 20 centų.

ISIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.Tautinė Fondacija sustiprins
SLA veiklą

Sios šalies lietuvių gyvenime nepaliaujamai vyksta pasikeitimai, kurie pareikalauja iš mūsų veikėjų nuolatinio budrumo ir naujų pastangų lietuviškame darbe.

Ypatingai šiais laikais mūsų veikėjai privalo būti aktyvūs visuomeniniame darbe ir sekti, kad nebūtų apleista kuri nors sritis mūsų nuolatinėje kovoje dėl tautinio išsilaikymo.

Galime pasidžiaugti, kad turime gana daug organizacijų.

Bet ar jos visuotiniai apima kultūrinio bei visuomeninio darbo barus? Nors ir būtų organizacijų skelbiami visuotinio sūkiai, bet dažnai pastebime, jog praktiškai veikla nukrypsta ta linkme, kuri artimesnė jų vadovams. Be išankstinio pasirengimo dažnai pastebima stipri tam tikrų srovių įtaka. Gal būt, kai kurios nuotaikos ar veikimo formos tam tikrai daliai lietuvių pasidaro ne visai priimtina.

Jau nesti visai gerai, jeigu kai kurie veikėjai nėra linkę paisyti senųjų tradicijų. Ilgujų dešimtmečių darbas ir nusistovėjusios sąlygos pamazdu išugdė nuotaikas, kurios, ypač senųjų veikėjų, yra nepaprastai branginamos, ir jie nelinkę nuo jų atsiskirti.

Tūkstančiai lietuvių prisirišę prie Susivienijimo.

Susivienijimas, kuris kasdieninėje kalboje vadinamas SLA, lietuviams nėra tikta frateralinė organizacija, kuri lietuviams duoda priemonę draudimą. Susivienijimas laikomas visuotina organizacija, kurios uždaviniai ypatingai svarbūs, nes ji sujungia didžiausią skaičių šviesių lietuvių bendrai kultūrinei veiklai.

O kokie SLA Tautinės Fondacijos uždaviniai?

Kultūrinei, visuomeninei ir apamai lietuviškai veiklai plėsti Susivienijimas pastaraisiais laikais atgaivino ir visomis priemonėmis stiprina SLA Tautinę Fondaciją. Jau yra paskelbta, kad artimiausiomis dienomis susirinks SLA Tautinės Fondacijos veiklai įstatyti į normalias vėžes. Jau išdirbtos ir būsimos suvažiavimo bus patvirtintos SLA T. Fondacijos veiklos taisyklės, bus paskelbti į Susivienijimo prisidėti prie šio ypatingai svarbaus darbo. Kadangi daugumas SLA veikėjų šiam darbui pritaria, tai tikimasi gerų rezultatų.

P. Tarv.

Sveikinimas

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūros nariui draugui

Vladui Sirutavičiui

Sveikinam Draug, sulaukus 90-ties metų. Džiaugiamės, reikšdami didžią pagarbą Sukaktuvinkui, jau 1898 metais įsijungusiam į dar tikrai prieš 2 metus savo programą paskelbusią Lietuvos Socialdemokratų Partiją.

Šia proga negalime neprišimti ir anų metų padėties Lietuvoje. Kai buvo draudžiama lietuviška spauda, kai siutėjo caro žandarai, kai dvarai ir klebonijos savo lenkomanija skleidė lietuvių nutautinimą, o Lietuvos kaimas skendėjo skurde ir tamsybėje. Didžiai nuostabi, bet tikroji tiesa yra ta, kad anų metų Tryškių valsčiaus Kairiškių dvaro dvarininkas ir bajoras Vladas Sirutavičius, paneigęs dvariškių bajorišką išdidumą bei tradicijas, nepaisydamas žandarų, kalėjimo ir Sibiro grėsmės, dvarų ir klebonijų praeikimo, turėjo drąsos veikti ir veikė ne tik kaip patriotas, bet ir kaip socialdemokratas: bendradarbiavo draudžiamose spaudoje (Varpe, Darbininkų Balse). Patsai rašė ir leido lietuviškas knygeles (Ar dabar yra baudžiava ir kt.), socialdemokratų partijos atsišaukimus, o jo Kairiškių dvare Lietuvos knygnešiai rasdavo mielą prieglaudą ir pagalbą.

Negalime nesididžiuoti ir tuo, kad dėl žandarų siautėjimo 1899 metais Lietuvos Socialdemokratų Partijai liūkus be reikiamos vadovybės, Draugo Vlodo vadovaujama partija tiek sustiprėjo ir pagausėjo nariais, kad 1905 metų D. Vilniaus Seime socialdemokratai nulemė seimui nutarimus, suteikdami šiems nutarimams radikaliai politinį Lietuvos valstybės nepriklausomybės turinį.

Plačiau neminėdami Sukaktuvinko didžiųjų nuopelnų Lietuvos ūkiui, pramonės (Kairiškių dvare kartono fabrikas) ir kultūros srityse (Kultūros centro namai Siauliuose), dalyvavimą socialdemokratų frakcijoje Lietuvos Steigiamajame Seime, sveikiname Draugą Vladą — dabar garbingą mūsų partijos Užsienio Delegatūros narį, gyvenantį Amerikoje, Bostone, priklausantį Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungai, Lietuvių Darbininkų Draugijai, besisielojanti pavergtos Lietuvos ateitimi. Linkime sveikatos, stiprybės ir ilgiausių metų.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienio Delegatūra

Nuotrauka G. Naujokaicio

"Išsiimu iš kišenės pypkę ir... turite degtuką?" — Vytis Valiukas (kairėje) ir K. Vasiliauskas momentė iš K. Ostrausko "Pypkės". New Yorko Lietuvių Teatro statomos kartu su A. Landsbergio "Barzda" balandžio 29 d. 8 val. vak. Van Wyck Junior High School 85-05 144th Street, Jamaica, N.Y.

RAGINA PAGYVINTI
LIETUVOS BYLĄ

Vyriausias Lietuvos Išlaivinimo Komitetas praėjusio mėnesio gale kreipėsi į savo atstovybes ir lietuvių bendruomenių vadovybes Pietų Amerikoje, Europoje ir Okeanijoje (t. y. Australijoje, N. Zelandijoje), skatindamas pasistengti, kad jų gyvenamųjų kraštų vyriausybėse, parlamentuose ir spaudoje Lietuva ir jos laisvės byla būtų irgi primenama panašiai, kaip tai esti Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės sluoksniuose ir ypač Kongrese. Nurodoma, kad tokias pastangas pagyventi itin svarbu ryšius su 50 metų sukaktim nuo pastarojo nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo.

Prie laisvų pridėti atitinkami JAV Kongreso Užrašų atspaudai. — pavyzdžiui, kaip Jungtinėse Valstybėse Lietuvos klausimas palaikomas rūpinimų politikos klausimų eilėje. Veiklieji kiti kraštų lietuvių skatinami rūpintis, kad ir jų gyvenamųjų kraštų valdančiuose bei įtakinguose sluoksniuose pasirodytu viešesnių, ryškesnių palankaus dėmesio pareikimų Lietuvos reikalui. (Elta)

JONO LIAUDANSKIO
IPEDINIAMS

1939 m. Newark, N.J., mirė Jonas Liaudanskis, nepalikdamas testamentą. Vėlionis buvo nevedęs, tad jo nedidelis palikimas turėjo tekti trimis seserims Lietuvoje: Veronikai Bartkienei, Juzefai Šreiberniui ir Ursulei Liaudanskytei Turimomis žiniomis visos trys yra mirusios. Juzefos Šreibernės du sūnūs, Antanas Liaudanskis ir Povilas Šreiberis, prieš Lietuvos okupaciją gyveno Tauragės apskrityje. Ursulės Liaudansky-

tės sūnus Jonas Liaudanskis gyveno Skuode. Kretingos apskrityje.

Patys įpėdiniai arba apie juos žinantieji malonėkiai rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024.

TASMANIJA

Gaisre mirtinai apdegė
O. Navickienė

Tasmanija — tai Australijai priklausanti sala, netoli jos pietinio kranto Būrys lietuvių ir ten yra apsigyvenę po Antrojo pasaulinio karo. Vienas jų, V. Millen, mums rašo:

"Čia buvo didelis gaisras. Vasario 7 d. buvo tikrai "sūdna diena", tiesiog ugimimi lijo, nes pūtė stiprus ir karštas vėjas, ir jei nebūtų vėjas vakare sustojęs ir atvėję, tai galėjo nuplėskėti visas Hobarto miestas.

Pasirodė, kad žmogus dar bejęs įveikti gamtos jėgas: gamta pati pradėjo savo išdaigas, ji pati ir baigė.

Po gaisro vaizdai klaidūs — kaip po atominės bombos sprogdimo.

Labai apdegė ir viena lietuvių Ona Navickienė, kuri pasigūsi mirė ir vasario 25 d. buvo palaidota. Vėlionės vienas sūnus gyvena Hobarte, o antras Los Angeles, Cal.

Sudėgė dar dviejų lietuvių namai. Jie išbėgo kaip stovai. Iš viso tame gaisre žuvo 62 žmonės.

Ši vasara Tasmanijoje ypatingai sausa. Čia gyvenu 18 metų, bet tokios karštos vasaros nebuvo. Ketvirtas mėnuo kaip nelyja pietų Tasmanijoje. Ir dabar per visą kovo mėnesį temperatūra 75-90 laipsnių. O Australijoje potvyniai."

Jis buvo Amerikos lietuvių
knygnešys

Praeitais savaitės Keleivyje buvo pranešta, kad Floridoje mirė Kazys Braze-Brazevičius, buvęs ilgametis mūsų laikraščio korespondentas ir platintojas. Aš vėlionį gerai pažinojau, todėl noriu apie jį pakalbėti kiek plačiau.

Aš laukiau jį buvusiu Amerikos lietuvių knygnešiu, nes jis platindavo ne tik laikraščius, bet ir knygas. Jis veikė tais laikais, kada mūsų laikraščiai drausdavo žmonėms skaityti spausdintą žodį, todėl platinti laikraščius bei knygas buvo ne tik sunku, bet ir pavojinga, kad negautum mušti.

Štai kaip Braze-Brazevičius pasakojo apie vieną atsitikimą platinant literatūrą Waukegano apskrityje, Ilorojus valstijoje:

"Aš ir drg. A. Šatas — jis sako — buvome geri socialistai ir abudu ėjome iš namų į namą — aš išrašinėdama "Kovą", "Keleivį", "Lietuvą" (vėliau ir "Naujienas"), o jis pardavinėdamas knygas. Man malonu tuos laikus prisiminti. "Keleivį" aš išrašinėčiau per tris ar daugiau metų, neimdama jokio "komisino", vien tik pašto išlaidas atskaitydama. Ir man tas darbas sekė. Atsimenu kaip šiandien: pasiūliau vienai moterėlei "Keleivį" užrašyti; o ji kad šoks prieš mane: "Ar tu nori, tu, bedievė, kad aš tau sluotą paimčiau?"

"Maniau, kad jau bus velnias. Bet staiga ji man sakė: "Ot, jeigu turi Maikį su Tėvu, tai užrašyk man." Ir aš tuojau užrašiau jai Maikį su Tėvu, reikią, tą patį "Keleivį".

"Išdrąsėjęs aš jau pradėjau siūlyti jai ir laisvamųjų "Kardą", o mano draugas Šatas pakio jai knygą "Socialistai ir Kunigai". Ji drįsčiau ir papurtė galvą: "Na, tokių man nerodyk." Pažiūrėjo dar svkį: "A — sako — čia ir kunigai. Na, še pinigai!"

"Kenosoje viena mergina (dabar turtingo biznierių žmona) nusipirko įvairių knygelių, vis manydama, kad čia pliekiami socialistai, o iš tikrųjų socialistai pliekė kunigus. Taip mes platiname knygas ir laikraščius, baigė Braze-Brazevičius.

Vieni katalikai bijodavo imti socialistų literatūrą ir rankas, nes kunigai drausdavo, o kiti kaip tik dėl to jos ieškojo, nes norėjo žinoti, ką tie socialistai rašė. Tokie smalsuoliai skaitydavo Keleivį pasislėpdami, ir jis eidavo iš rankų į rankas, kol suplysdavo. Kiek atsimenu, vienas tik Brazevičius išplatino jo apie 1.000, t. y. tiek naujų skaitytojų gavo. Keleivis buvo plačiausiai skaitomas lietuvių laikraštis Amerikoje.

Braze-Brazevičius tada gyveno Kenosos mieste, Wisconsin valstijoje. Knygnešystė, apšvietos platin-

mas, buvo jo idėjinis darbas, o pragyvenimą jis užsidirbdavo iš batsiuvystės. Šito amato jis išmokęs Peterburge. Tenai jis susipažino su lietuvių inteligentais ir pasidarė socialistas. Buvo labai mandagus, draugiškas ir inteligentiškas vyras.

Iš Kenosos jis persikėlė su šeima į Floridos didmiesį Miami, įsigijo nuosavą namelį ir kurį laiką vis dar versdavosi savo amatu. Vėliau išėjo į pensiją, bet vis dar dalyvaudavo vietos lietuvių organizaciniame gyvenime, buvo oficialiu Piliečių Klubu korespondentu ir beveik kas savaitę pranešdavo Keleivy, ką Miami lietuvių veikė arba ruošėsi veikti.

Vėlesniais laikais jis savo namelį Miami mieste pardavė ir su žmona Jule persikėlė į mažesnę ir ramesnę Eustis miestelį, kur gyvena jų dvi ištekęsios dukterys. Jos tenai verčiasi orančių auginimu. Be dukterų, Brazevičiai turėjo dar trejetą sūnų: vienas yra medicinos daktaras, antras jūrininkas, o trečias žuvo nelaimėje. Pastarasis buvo pakeitęs savo pavardę į Trumaną, pasistatęs laivą ir kartu su jauna žmona ir sūneliu plaukiojo vandenynais, tyrinėdamas mažiau žinomas salas, ir rašinėjo savo įspūdžius žurnalams.

Senelis Brazevičius labai mėgdavo spaudą. Jis visą savo gyvenimą rinko įdomesnes laikraščius ir žurnalus iškarpa, krovė archyvą ir gėrėjosi juo. Tačiau matydams, kad jo gyvenimo saulutė jau pradeda leistis į vakarus, jis neseniai tą archyvą prisuntė man.

Abu Brazevičiai paskutiniuoju metu labai negalavo (žmona pusiau paralyžuota), todėl gyveno slaugyamo namuose. Pats Brazevičius pagaliau susirgo influenza, o vėliau gavo plaučių uždegimą, kuris ir nutraukė jo gyvybę.

Mirė kovo 23 dieną, patį baigęs jau 90 metų amžiaus. Paties Brazevičiaus noru jo palaikai buvo sudeginti krematoriume, ir pelenai išbarstyti vandenynė.

S. Michelsonas

LABAI IDOMŲ
ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS, prel. J. B. Končius, 404 psl., daug iliustracijų, kaina ... \$5.00.

DU MEDINIAI IR TRYS GELEZINIAI KRYŽIAI, Antano Sūkio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl. kaina ... \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais ... \$3.75, minkštais viršeliais ... \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio, 416 psl., kaina ... \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina ... \$2.00

DIENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina ... \$2.00

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina ... \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina ... \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

VYSKUPO P. BUČIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapacinskas, 273 pusl. kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina ... \$3.50.

VINIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Šerną), Antano Rūko, 206 psl., kaina ... \$2.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orinitės, 234 psl. kaina ... \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina ... \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiūnienės, 88 psl., kaina ... \$1.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboro Armonienės, 253 psl., kaina ... \$3.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina ... \$5.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Zukio, 476 psl., kaina ... \$5

Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

DEMESIUI!

GERA KNYGA DOVANAI

Jeigu norite kalbančiam angliskai padovanoti knygą, tai pasirinkite dr. A. Šapokos "Vilnius in the Life of Lithuania", 174 psl., daug paveikslų, kaina tik \$1.50.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Dujos Klaipėdai

Tiesiama dujotiekio šaka nuo Šiaulių į Klaipėdą. Ryšium su tuo, Šiaulių, Telšių, Plungės rajonų administracijai pavesta atlikti eilę atitinkamų darbų. Klaipėda turi dujas pasiekti šių metų gale. Pirmieji svarbiausi dujų naudotojai Klaipėdoje bus miesto katilinė pietinėje Klaipėdos dalyje, celulozės-papieriaus kombinatas ir Baltijos laivų statykla (tiesioginėje Maskvos priklausomybėje veikianči įmonė). Rengiamas tinklas dujomis tiekiai ir į butus. Prieš karą Klaipėdoje toks tinklas buvo, bet jis karo metu tapo beveik išties sunaikintas.

Paleckį pakeitė Peivė

Nebėra Paleckio ir sovietinių "parlamentarų" delegacijose. Kovo pabaigoje įvyko Tarpparlamentarinės Sąjungos pavasarinė sesija Palmos mieste. Majorca saloje (Ispanijoje). Sovietų delegacijai šiuose susirinkimuose eilę metų pirmininkavo J. Paleckis. "Garsiausias" jo dalyvavimas buvo Australijoje... Po to, perėitą rudenį jis dar pirmininkavo tai delegacijai Tereherane, pavaduodamas netikėtai susigūsi pirmininką. Dabar toje delegacijoje buvo penki rusai ir pirmininkas — J. Peivė, latvis.

Sibiras laukia lietuvių rankų

"Prieš tave atskleistas mūsų plačiosios šalies žemėlapis". — rašo vilniškis Komjaunimo Tiesa kovo 24 d. pradžioje straipsnio, pavadinto pareiškimu. nusirašytu lyg iš senų laikų emigracijos kontorų plakatų: "Komjaunimo statybos laukia". Ir tęsia: — "Šis žemėlapis nepaprastas. Čia sužymėtos statybos, kurios laukia Lietuvos komjaunimo pasiuntinių". Tikrai, yra žemėlapis, o jame iš Vilniaus nutiestos trys strėlės, visos trys — siunčia "pasiuntinius" anapus Uralo. Viena šauna į Syktykara, prie pat Saurės Vandenyno, — medienos perdirbimo kombinatas (celiuliozės, kartonas, popierius, fanera). Kita į Togliatti, mi-rusio italų komunistų vadovo vardu pavadintą vietovę ties pietiniu Uralo kalnyno galu, kur statoma nauja automobilių gamykla. Trečia strėlė siunčia į "seniai pažįstamą" Karegandą (Kazachstane), į metalurgijos dirbtuves.

Tai ženklas, kad ateina nauja "savanoriškos emigracijos" banga. reikalaujanti iš Lietuvos naujos jaunimo duoklės.

(Elta)

LIETUVIŲ ISEIVIAI AMERIKOJE. St. Michelso- no vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija 500 puslapių, kaina minkštas viršelias \$4.00, kietas \$5.00.

Jau yra plėšikų ir čia

Skaitydamas sovietinius laikraščius, niekur neradavai, kad būtų Sovietijoje vagių, plėšikų, gaisrų, automobilių ar kitų nelaimių. Atrodė, kad tokių dalykų atsitinka tik buržuazinėje santvarkoje, o bolševikinėje sistemoje net perkūnas nesugriaužia.

Bet štai vilniškėje Tiesoj balandžio 1 d. pranešama iš Klaipėdos:

"Naktis. Centrine Klaipėdos gatve eina įkaušęs žmogus. Prie kampo jį sustabdo du piliečiai. Siūlo išgerti. Šis neatsisako. Dailiai apsilvėjęs žmogus nepažįstamieji nusiveda į butą. Įpila stiklinę degtinės, liepia išgerti. Vienas vyriškis išsitraukia peilį. Žmogų sumuša, nuvelka rūbus.

"Po kiek laiko nurengtas nuvežamas į ligoninę. Tai buvo jūrų prekybos uosto kranininkas Antanas Kriščiūnas. Tą pačią naktį milicija sugauna vieną iš plėšikų. Antrasis, pametęs nurengtojo rūbus, pabėga. Sumintasis vadinosi Kostu Stulginsku. Anksčiau teistas. Nedirbo. Be nuolatinės gyvenamosios vietos.

"Praėjo savaitė. Vienoje aikštėje buvo parbloškta parduotuvė Nr. 2 parduotuvė. Valentina Šoblinkienė. Nepažįstamas vyriškis išplėšė jai iš rankų didelę sumą pinigų ir pasileido bėgti. Praeiviams padedant, vagis sulaikytas. Algimantas Budrys kaip tik ir buvo tas antrasis, kuris aną naktį siūlė A. Kriščiūnui išgerti. Jį nurenginėjo. Kaip ir jo sėbras, A. Budrys anksčiau irgi teistas, niekur nedirbo, neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos.

"Klaipėdos miesto liaudies teismas abudu plėšikus griežtai nubaudė: K. Stulginską — 5 metams, A. Budrį — 7 metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę su stiprinto režimo pataisais darbų kolonijoje."

Tai, vis dėlto esama ir sovietinėje tvarkoje plėšikų...

KOMUNISTAI TĘSIA CARŲ POLITIKĄ

Henry C. Wolfe, paskaitininkas ir daugelio straipsnių autorius tarptautinės politikos klausimais. 1967 m. kovo 21 d. Christian Economics paskelbė straipsnį apie sovietų veržimąsi į Vidurėsio sritį, kuris pradėdamas tokiu pareiškimu:

"Užpuolikiška Kremliaus politika Europoje nūdien turėtų būti jau gerai pažįstama. Jos pavyzdys yra tragiškai ir nuožmiai parodytas trijų buvusių nepriklausomų Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų prijungimu".

Kitoj vietoj nurodo, kad: "Daugeliu požiūrių sovietų užsienio politika laikosi Petro Didžiojo ir Katrinos Didžiosios nusmaigstyto gairių".

Straišnis kreipiamas dėmesys į visą eilę Amerikos pamirštųjų sovietų politikos žingsnių, rodančių, kad jie tebetiesia dar rusų carų laikais pradėtas pastangas išplėsti Rusijos galią į Viduržemio jūros sritį.

(Elta)

Dr. Carl A. Coppolino šypsosi laikraštinkams, išeidamas iš teismo rūmų Sarasotoj, Fla. Jis kaltinamas nužudęs savo žmoną. Jis buvo kaltinamas nužudęs ir savo kaimyną, atsargos pulkininką, New Jersey valstybėje, bet teismas jį išteisino. Ar išteisins dabar — pamatysime. Jį gina pagarsėjęs Bostono advokatas Beiley.

Dar apie rinkimų komediją Lietuvoje

Iš 290 į Vilnių netrukus susašinsim deputatų tik 91 (31.4%) bus nebe naujokai to sovietų susirinkime. Daugumas iš jų nenaujokų yra sovietų "kietasis branduolys", — kai kurie "išrenkami" jau ketvirtą ar net penktą kartą. (Tik Paleckis ir Gedvila iš to branduolio jau iškrito). O daugiau kaip du trečdaliai deputatų visada yra "kintamoji medžiaga": pasigardžioja deputatų titulu ketverius metus, nuvažiuoja per tą laiką keletą kartų Vilniun diena kitai, o paskui turi užleisti vietą kam kitam. Ne nuo jų valios ar noro pareina kandidatuoti ar nekandidatuoti kitam terminui.

Nors nėra jokio pavojaus, kad tame soviete kas nors pabalsuotų kitaip, negu partijos vadų nurodyta, vis dėlto komunistai sutvarko taip, kad partija turėtų sovietų "tvirtą daugumą". Ir naujam Vilniaus sovietui iš 290 kandidatų 193 bus komunistai ir tik 97 "nepartiniai". Komunistų partijos sąrašuose Lietuvoje dabar esą jau per 90,000. Nors tai iš pirmo žvilgsnio įspūdingas skaičius, vistik partinių ir nepartinių santykis balsuotojų miniose yra tik 1 prieš 19. Bet "išrinktųjų" tarpe komunistai pasirūpina turėti 2 prieš 1.

Skelbiamosios deputatų statistikoje pabrėžia, kad trečdalis (32.41%) deputatų yra moterys ir pusė 50.69% — "darbininkai ir kolūkiečiai". Į tą "kolūkiečių" rūšį, žinoma, įskaityti ir kolchozų pirmininkai — bolševikinės mados dvarponiai. Bet nėra deputatų tautybės statistikos. Ją apytikriai galima matyti tik iš deputatų vardų-pavardžių ir iš "tėvavardžių" rašymo rusiškai skelbiamuose sąrašuose. (Ten ir penki lietuviai — visi aukšti pareigūnai — tuo būdu yra "rusiškai pakrikštyti"). Iš to sprendžiant, deputatų sąrašą yra 240 (82%) lietuvių (bent lietuvių kilmės) ir 50 (18%) nelietuvių, kurių tarpe 40 (14%) aisių rusų.

Mažiausiai įtartini duomenys apie sovietinius balsavimus yra skaičiai, rodantieji, kiek buvo turinčių teisę balsuoti. Tie skaičiai apima beveik visus 18-kos ir daugiau metų amžiaus gyventojus. Nematyti reikalo tuos skaičius didinti ar mažinti

Lietuvoje šių metų kovo mėnesį įteisintų ir įpareigojusių balsuoti žmonių buvo 1,939,655. Tai beveik du trečdaliai (apie 65.4%) visų dabartinėje Lietuvos teritorijoje (vadinamosios "LTS R" teritorijoj) esančių gyvy žmonių.

Štai kaip auga toj teritorijoj esančių "politškai subrendusių" žmonių skaičius: 1959 m. kovo m. — 1,785,794; 1963 m. kovo m. — 1,858,920; 1966 m. birželio m. — 1,932,177; 1967 m. kovo m. — 1,939,655.

Per pirmuosius (1959-63) ketverius metus balsuotojų prieauglio būta 73,126, — 4.1% padidėjimas. Per antrojuosius (1963-67) ketverius — 80,735, arba 4.3% padidėjimas. Vidutinis metinis prieauglis — apie 1%. Tik per pastaruosius 9 mėnesius tas prieauglis keistokai mažas: tik 7,478 arba vos 0.3% vietoj laukтино vidutiniskoko 0.75% prieauglio. Šio nereguliarumo priežastis galėtų būti ir biologinė, bet gal ji glūdi ir statistikos "skylėtume".

Nerimčiausi tų balsavimų duomenys, žinoma, yra neva balsavusiųjų skaičiai. Šį kartą (kovo 19) Lietuvoje esą balsavę 1,938,030 žmonių, arba 99.92% turėjusių teisę. Atseit, nebalsavo tik 8 iš 10,000. (Uzbekijoje, Gruzijoje ir Azerbaidžane dar gražiau: ten tik vienas iš 10,000 neatėjęs!).

Sveikatos apsaugos statistika teigia, kad Lietuvoj dabar esą po 86 ligoninių lovas kiekvienai dešimčiai tūkstančių gyventojų. Ir tai esą dar neperdaug, nes ligoninės pilnos. Vadinasi, iš 10,000 gyventojų Lietuvoje visada apie 80 rimtai serga. žymiai jį labai sunkiai. Tad kaip atsitinka, kad balsavimų dieną beveik visi pasveiksta ir eina balsuoti? (Apie urnų vežiojimą į ligonines balsavimų aprašinėtojai nebeužsimena). O kur kitos visokios kliūtys? Todėl visiems ir aišku, kad tokia balsavimo statistika tegali būti kilus "iš rankovės".

Nekelia abejonių nebent tik radiogramos iš laivų. tokios, kaip: "Laive 60 rinkėjų. Balsavo visi. 60 balsų atiduota už J. Miežį. Už P. Verchogladą (jį Klaipėdos miesto sovietą, E.) — 60 balsų". Laive kitaip nė negalėjo būti.

(Elta)

Paskutinis posėdis

(Iš Juozo Audėno, anuomet Žemės ūkio ministro, dabar Vliko vicepirmininko, ką tik išėjusios knygos "Paskutinis posėdis", kurią išleido Romuva. Knyga gaunama ir Keleivio administracijoje. Jos kaina \$4.

Savo darbo kambaryje jau buvau giliai įmigęs, kai netoli galvos, ant rašomojo stalo, suskambėjo telefonas. Nakties vėlumoje nesiorientavau, kuri valanda galėjo būti. Pakėlęs ragelį, išgirdau gerai pažįstamą Ministrų Tarybos direktoriaus Miko Žilinsko balsą: "Pone ministeri, prašau skubiai atvykti posėdžio į prezidentūrą."

"Kas atsitiko, koks reikalas?" mėginau klausiti.

"Iš Maskvos gauta nemaloni telegrama", atsako jis.

Kalba trumpa, aiški, bet dalykai paslaptiniai. Tai buvo tylią, ramią beprasidedančios 1940 metų vasaros birželio 14-tos naktį, apie 12 valandą.

Namuose vienas. Šeima vasarojo Kačerginėje. Skubiai apsiėngiau. Nutariau šoferio nešaukti, bet eiti pėsčiom, nes nuo namų, Zemaičių g-vės 64, iki prezidentūros tik 20 minučių ėjimo.

Ši tyli, rami, žvaigždėta naktis man priminė daug, daug tokių naktių, praleistų naktigonėse arba kaimo gejužinėse. Tai buvo be rūpesčių ir atsakomybės laikai, kuriais buvo labai linksma dainuoti Vienažindžio dainos posmus:

"Dabar mūsų aukso dienos, nieks kaklo negrauzia, daug nerūpi, pakol vienas, nei vargai nespaudžia."

Bet dabar jau buvo kitaip, nes nuo anų laikų jau buvo prabėgę 25 metai. Žinau gerai, kad esu apsiėmęs didelę valstybinio gyvenimo našą ir atsakomybę. Esu atsakingas ne tik už tai, ką valstybiniame gyvenime įsakau kitiems padaryti, bet ir už visą Lietuvos vyriausybės darbą, apimančią visus krašto reikalus.

Ejau susimąstęs, lyg nei nakties tylos, nei dangaus grožio nepastebėčiau. Ejau į posėdį, kuriame turės būti svarstomi labai svarbūs ir skubūs Lietuvos klausimai.

Visas Kaunas jau miega, ramiai ilsisi, net ir Vakarinė žvaigždė jau buvo užgesusi. Nors tokiomis naktimis būjau įpratęs ieškoti dangaus skliaute Grįžulio Ratų, Sietyno, Šienpiūvių, kurių kiekvienas mūsų liaudyje turi savo reikšmę ir paskirtį. Bet šiuokart prieš akis raibuliau Maskva, ten esantis užs. reik. min. Urbsys, atstovas Natkevičius, kurie ir tą telegramą prisiuntė. Bet koks jos turinys? Ko vėl Maskva iš Lietuvos nori? Ko ji kišasi į mūsų valstybės vidaus gyvenimą? Gal vėl kas nors "atsitiko" su kokių raudonarmiečių ar ištisu jų dailių? Bet tai būtų per menkos priežastys, kurios galėtų priversti vidurnaktį šaukti vyriausybės posėdį ir dar prezidentūroje. Galvoju, kad yra kokia nors svarbesnė bėda. Vos prieš dvi dienas net patį vid. reik. min. K. Skučą atleidome. O juk žiūrint iš mūsų vidutinio gyvenimo taško, nebuvo jokio reikalo nei jį, nei jo artimą bendradarbį A. Povilaitį atleisti. Bet Merkys davė Motovui žodį ir, grįžęs iš Maskvos, duotąjį žodį ištesėjo.

Štai jau ir prezidentūra. Antrojo aukšto visi langai apšviesti. Einu per sodeį. Kareiviai, stovį prie durų, atiduoda pagarbą, o prezidento adjutantas pulk. Zukaitis, giliai susijaudinęs, pasisveikina ir tylomis laiptais palydi į antrąjį aukštą.

Didysis kambarys apšviestas, bet tuščias. Pirmieji atvykę stoviniavo tolimesniaame kambaryje, kuriame prezidentas turėdavo mažesnes konferencijas. Susitikę vienas kitą, sveikinomės, klausimais žvilgsniais pasikeisdami. Nejauku, nemiele, neaišku.

Dar prieš posėdį visi greit sužinojome naujuosius Maskvos reikalavimus, kuriais bolševikai kėsinausi užimti kraštą. Dar labiau nuotaika pablogėjo. Aplinka sunki, visi prislėgti. Čia ir min. pirm-kas ir vid. reikalų ministras su savo pavaduotoju. Netoliese krašto apsaugin. gen. K. Musteikis, teisingumo min. dr. A. Tamošaitis, švietimo min. dr. K. Jokantas, susisiekimo min. J. Masiliūnas, valstybės kontrolierius ir seimo pirmin. K. Šakenis. Mačiau ir kariuomenės vadą gen. V. Vitkauską ir Min Tarybos generalinį sekretorių V. Masalaičių.

Jau buvo pirma valanda ryto (birželio 15-jį).

Netrukus pro kito kambario duris įėjo ir pats prezidentas A. Smetona. Įėjo gana energingu žingsniu. Nuteko, kaip įprasta, nei jo rankos paspausti, nei labo ryto palinkėti. Jis atėjo vienas, visiems linktelėjo, pakvietė sėstis. Ilgoka tyla. Pastebėjau, kad prezidento veido muskulai ir rankos šiek tiek dreba. Nervingai baigęs rūkyti cigaretę, pradėjo posėdį, visai pridususi balsu tardamas pirmuosius žodžius. Trumpais žodžiais nupasakojo, kad iš Maskvos esanti gauta telegrama, kurioje išdėstyti Lietuvai rauji reikalavimai. Jie esą labai dideli. Į juos sovietai laukia greito atsakymo, dėl ko šiuo metu esą ir posėdis sukvietas. Prezidentas tuojau paprašė A. Merkį visą klausimą išsamiai referuoti.

Nors jau žinojome, ko susirinkome, bet šie trumpi ir labai konkretūs prezidento žodžiai inėš dar daugiau tylos, susikaupimo ir nejaukumo. Visų veidai labiau apsiniaukė. Keitėmės baimingais, prislėgtais žvilgsniais.

(Bus daugiau).

ELEKTRA VAROMI AUTOMOBILIAI

Westinghouse Electric bendrovė paskelbė, kad ji netrukus pradės gaminti elektra varomus automobilius, kurių kaina nesieks \$2,000. Prekyboje jie pasirodys 1968 m. birželio gale. Bendrovė tikisi per metus parduoti 25,000-50,000 tų automobilių. Jų greitis 25 mylios per valandą, bet vienu baterijos įkrovimu tebus galima nuvažiuoti 50 mylių.

Gera dovana

Kai rengiatės duoti kokią dovaną angliškai kalbantiems, nepamirškite, kad geriausia dovana yra knyga. Štai čia kelios lietuvių rašytojų parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos, kurios labai tinka dovanoms:

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorias), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Šeinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"House Upon the Sand" (Jurgio Gliados), 168 psl., kaina \$3.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Šeinius), 61 psl., kaina \$2.00.

"The Maker of Gods", Ten Lithuanian Stories, parašė Stepas Zoborskis, 131 psl., kaina \$3.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Koncius, 211 psl., kaina minkštasis viršelias \$3, kietais \$4.

Visos šios knygos yra gražiai įristos.

Knygos jaunimui

SNAIGIŲ KARALAITĖ, graži pasaka. V. Stancikaitės iliustruota, parašė J. Narūnė, 20 puslapių kaina \$1.

ALGIS IR ALYTĖ, spalvavimo knygelė su įdomiu vaikams tekstu, kaina 50 c. (Šias knyges išsirašant, pridėti pašto išlaidoms 15 centų).

MESKIUOKAS RUDNOSIUKAS, eiliuota pasaka, parašė Vytė Nemunėlis, labai gražiai V. S. Stancikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoj turėjusi didelį pasisekimą. Knygos kaina \$3.00.

BALTOŠIOS PELYTES KELIONĖ I MENULI, parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50.

ŽALZARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė didele, Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

GINTARĖLĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl., kaina \$1.

Ta pati anglų kalba, \$1. KETURKOJIS UGNIAGESYS, D. Bindokienės parašytas labai įdomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su įdomumu ir malonumu skaityti. Kaina tik \$2.00.

MĖLYNĖ KARVELIAI, Aloyzo Barono, 69 psl., kaina \$1.50.

TRYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto, 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina \$2.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Labas rytas, tėve!
— Jes, Maiki, rytas yra okei, ale naujienos šlektos.
— O kodėl jos "šlektos"?
— Kunigai pradėjo eiti iš doros kelio. Pameta kunigystę ir ženijsi. Vot, kodėl naujienos šlektos.
— Apie tai jau esame kalbėję, tėve.
— Ale dar ne viską žinojome, Maiki.
— Ar tėvas sužinojai ką daugiau?
— Jessa! Zaciška sakosi skaitęs gazietoj, kad vien tik per pėreitus metus Olandijoje 60 kunigų pametė dvasišką stoną, nusiėmė atbulas apyakles ir apsiženijo. Nu, tai kaip tu rokuoji, ar tai gera naujiena?
— Nei ji gera, nei ji bloga, tėve. Kurti šeimas yra paprastas žmonių dalykas, tai kodėl kunigams tas turėtų būti uždrausta? Ar jie ne tokie pat žmonės, kaip kiti?
— Ale Kristus buvo nežėnotas, Maiki.
— Bet Biblija sako, kad ir Adomui Dievas davė moterį. Taigi, jei tikėti Biblija, tai tokia tvarka buvo nustatyta paties Dievo. Ar tėvas tuo netiki?
— Maiki, kas švento rašto yra pasakyta, aš viską tikiu Ale visgi Biblija nesako, kad Adomui ir Jėvui Dievas būtų davęs šliubą. Jėdu gyvena rojuje nežėnoti, todėl ir kunigams nevalia ženytis. Kunigas gali turėti klebonijoje gaspadinę, kaip Adomas rojuje turėjo Jėvą, ale ženytis nevalia.
— Tėve, šliubas nėra Dievo įsteigtas sakramentas, ir pradžioje jis nebuvo reikalingas. Vyrai ir moterys gyvena mišriomis kuopomis, o ne poromis. Porinė šeimyna atsirado tik tada, kai žmonės pradėjo pasigaminti šio kio tokio turto. Tėvai ir motinos tada pradėjo kurti atskiras šeimas, kad pasigaminta turta galėtų palikti savo vaikams. Kad šeima neiširtų, įvesta tam tikra santuokos tvarka, kuria vyrai ir moteris pasižadėdavo viens kitam ištikimybę ir pagalbą. Bet šeima ne visada būdavo griežtai porinė. Ji dažnai

būdavo bigaminė ir poligaminė.
— O ką tas reiškia?
— Šeima vadinasi bigaminė, kai vienam vyrui yra dvi moterys; o poligaminė šeima reiškia keletą ar kelikolika moterų prie vieno vyro. Tokią santuoką seniau praktikavo ir Amerikos mormonai.
— Nu, ar policija neareštuoja už tokius žbitkus?
— Dabar mormonai oficialiai poligamijos jau nepatikojo, tėve, nes 1890 metais Kongresas tokią protį uždraudė. Tačiau jis nėra dar visiškai išnykęs. Tas paaiškėjo per Pirmąjį pasaulinį karą, kai imami armijon vyrai turėjo pasisakyti — vedę ar nevedę, nes vedusių moterims buvo užrašoma jų gyvybės apdrauda. Taigi paaiškėjo, kad kai kurie mormonai turėjo keletą moterų, o vienas turėjo net 21 žmoną.
— Aš, Maiki, to dar negirdėjau.
— Tėvas daug ko negirdėjai. Negirdėjai ir apie polindriją.
— Tai, turbūt, kokia paliokų susaidė, ar ne?
— Ne, tėve. Polindrija yra tokia santuokos forma, kur moterys turi sau po keletą vyrų. Šitokia šeimos forma ir šiandien gyvuoja Azijos kalnuose, ypač Tibete, kurį valdo lamaizmo vienuoliai.
— Nu, gerai apie tai žinoti, Maiki, ale nereikia apie tai kalbėti, kad mūsų moterys nesužinotų. O ką tu su jomis, gali ir jos užsimanyti tokio parėtko. Bet pasakyk, ar toli tas kraštas?
— Tibetas yra pietų Azijoje, tarp Himalajų ir Kunluno kalnų, tėve. Kraštas nemažas, tačiau gyventojų ne daug, apie pusantro milijono galvų. Kaip jis toli nuo Amerikos, tai priklauso, iš kurios vietos tėvas norėtų tenai važiuoti. Jeigu iš South Bostono, tai per San Francisco būtų apie 13.000 mylių.
— Ne, Maiki, aš nemislinu tenai važiuoti, kur moterys valdo vyrus. Aš buvau

Nusikaltiami

ZIGMAS GURA

Kadaise, dar vaikas būtaip pat ramus, nuolat skaitęs bibliją Howard Unruth ramiausiai nužudęs su automatinio revolveriu 13 asmenų, kurie visi jam buvo nepažįstami ir nieko blogo nepadarę.
Psichiatras ir psichologams ištyrus tokius žmogžudžius ir pripažinus juos dažniausiai nesveiko proto, neatsakančius už savo veiksmus, jie patalpinami į ligonines. Aisku, jie ne bepročiai, nes sugeba išmokyti, suprasti ir dirbti painiausius ir sunkiausius darbus. Taigi, jiems, sakoma, tik tam tikrais atvejais trūksta proto, reikalingo visapusiškai normaliam žmogui.

Istorija kartojasi. Praeitais metais lapkričio 12 d. Robert Benjamin Smith, 18 m., Mesa mieste, Arizonoje, nužudęs moterų grožio salone keturias moteris ir vieną trijų ir pusės metų mergaitę ir dar dvi sužeidęs, juokaudamas pasakęs policijos seržantui Ray Gomez, kad norėjęs pagarsėti, todėl ir sugalvojęs masiniai žudyti žmones, kai pasikaitęs laikraščiuose apie nužudymą liepos 14 d. Chicagoje 8 slaugių ir rugpjūčio 1 d. Austino universitete, Texase, 16 žmonių.

Tai dažnas reiškinys. 1949 m. rugsėjo 6 d. Camdene

tik cekavas, kur toks pleisas yra.

— Tai galim tuo ir užbaigti.

— Džiusta minut, Maik. Aš turiu dar vieną klausimą. Ar tu skaitei gazetose, kad popiežius siunčia šiaurės Vietnamo komunistams už milijoną dolerių visokių gėrybių?

— Ne, tėve, laikraščiai šitą žinią nutylėjo.

— Kodėl?

— Turbūt, todėl, kad Washingtonui tokios žinios nepatinka. Apie tą popiežiaus dovaną arba auką šiaurės Vietnamui buvo tik per radiją trumpai pranešta, ir tuoj viskas nutilo.

— Bet Amerikoje yra žodžio laisvė. Maiki, tai kodėl žinios slepiamos nuo žmonių?

— Pilnos laisvės nėra, tėve. Kas valdžiai nepatinka, tą retai žmonės sužino. Štai prieš kiek laiko praspruko pro cenzūros kostūvą trumpa žinutė, kad Europoje yra organizuojamas tarptautinis tribunolas "karo kriminalistams teisti". Kaltinamaisiais buvo įvardinti mūsų prezidentas Johnsonas ir jo padėjėjai. Šito sumanymo priešakyje buvo Anglijos filosofas Bernard Russel By.

la turėjo prasidėti šį mėnesį Paryžiuje. Bet šita žinia pasirodė kai kuriuose laikraščiuose vasario 16 d. tikrai vienoje syki, ir daugiau nei mur-mur. Tai tokia pas mus laisvė, tėve.

— Ale poterius galima kalbėti, ar ne?

— Poteriams pilna laisvė, tėve.

— Nu, tai sukalbėkim rožančių.

lininkas Billy Graham, kalbėdamas 20.000 miniai, pareiškė, kad Amerika gali būti pasmerkta žūti, jeigu ji neatgims moraliskai. Tautai pavojingas ne tik komunizmas, bet ir moralinis nusmukimas, kurį rodo didėję nusikaltimai, rasinė neapykanta ir aplamai nepadorus gyvenimas. O ši kova bus laimėta ne naujais pasiekimais erdvėje ar atominių bombų gamyboje, bet gaivia šviesa širdyje ir smegenyse.

Tų blogybių taisymui ir pažanga susirūpino ir krikščioniškų bažnyčių taryba, kuri Amsterdamo suvažiavime nutarė, kad krikščionybė nesuderinama nei su komunizmu, nei su kapitalizmu, ir kad reikia siekti naujos socialinės santvarkos, pavadintos "atsakinga bendruomenė". Amerikos atstovas prof. Bennett iš New Yorko teologų seminarijos, tarybos vicepirmininkas socialinių klausimų komisijoje, vienoj savo knygų sako, kad "vienas socialinis laikotarpis pasibaigė ir į jo vietą gimsta naujas". Tame laikotarpyje iš demokratinės valstybės Pasaulinės krikščionių bažnyčios reikalauja rūpintis piliečių globa nedarbo atveju, ligoje ir senatvėje, planuoti ir prižiūrėti tautos turto išteklius, siekti teisingo pajamų paskirstymo.

Mat, žmogaus kūnas, tarsi lėktuvas, yra nuostabi mašina, bet reikalinga lakūno, kuris ją tinkamai iki smulkmenų valdytų ir vairuotų. Tas lakūnas tai mūsų smegenys. Smegenų inteligencijos ir kūrybingumo laipsnis pareina ne nuo jų dydžio, o nuo jų organizacijos laipsnio, paveldėjimo, auklėjimo ir gyvenimo patirties.

Smegenys susideda iš bilionų nervų ląstelių, skirtų svarbiems žmogaus veiksmams atlikti, tarsi didmiesčio telefon centrinei. Ir todėl, jei viena kuri nervų ląstelė sugenda, įvyksta jo kitų sutrikimų, — visos centrinės veikimas suyra. O gedimų priežasčių gali būti įvairių: gal trūksta gyslėlių dėl perdidelio įtempimo ar jaudinimo, gal ji užsikemša dėl kokio sužalojimo, gal tų sutrikimų atsiranda dažnai ir dėl asmeninio gyvenimo įvairių sunkumų, pergyvenimų, iškrypimų ir kitų žalingų įtakų, paveikiančių organizmą.

Gyvenimo patirtis rodo, kad tokios įvairiausios priežastys dažnai lemtingai pastumia žmogų į slidų kelią, į nusikaltimus.

Pavyzdžiui, konstitucijoje paskeibta sąžinės laisvė yra dažnai net demokratinės valstybės tik popieriuje, ir žmogus šiuo atveju susiduria su įvairiais konfliktais. Kitam sunku surasti tinkamą savo pajėgumui darbą, kitą kankina darbdavio nežmoniškas elgesys, netolerancija, dar kitas dėl lėšų stokos pervargsta studijuodamas ir sau pragyvenimą užsidirbdamas. — ir visa tai atsiliepia į žmogaus psichiką, gali iškreipti jo normalų galvą.

Kaip matome, dažnai patį visuomenę yra kalta, kad joje atsiranda baisyti nusikaltėlių, todėl ir svarbu, kad tinkamai būtų tvarkomi tos visuomenės ekonominiai, socialiniai ir politiniai reikalai, nes tik sveikoje aplinkoje gali išaugti ir sveikos minties ir elgesio piliečiai.

Šiuo atveju komunizmo ideologijos receptas neturėtų nieko klaidinti, teikdamas nepagrįstą vilčių, nes jis kaip tik yra paremtas smurtu, melu ir vidiniais priešingumais. Bet ir demokratine santvarka reikia tobulinti, šalinant iš jos atsirandančias įvairias negeroves.

Štai ir garsūs pamokslai

mingesnius pasiūlymus gyvenimui geriau tvarkyti, gi elgdami priešingai, mes kenkiame patys sau, prisidedami kad ir netiesioginiu būdu prie visuomenės moralinio sugedimo ir nusikaltimų plitimo.

Didžiai kenkia ir mūsų apatija, abejingumas, nedalyvavimas rinkimuose. Štai paskutiniuose JAV rinkimuose dalyvavo tik 48% balsuotojų, kai tuo tarpu Vokietijoje jų buvo 81%. Ką ta nedalyvaujanti rinkimuose piliečių dalis galvoja? Neatlikusi savo pareigos, ji vėliau reiškia visokių nepasitenkinimų, nors yra pati dėl to nemažai kalta.

Štai porą sujungę protestantų kunigas. Tai katalikų kunigas Edmund Kurth ir jo žmona, buvusi katalikų vienuolė.

Šitą porą sujungę protestantų kunigas. Tai katalikų kunigas Edmund Kurth ir jo žmona, buvusi katalikų vienuolė.

Popiežius Paulius VI pasirašo encikliką "Populorum progressio" (enciklikos pavadinamos pagal jų pirmuosius žodžius). Greta stovi Vatikano užsienio reikalų ministras kardinolas Amleto Giovanni Cicognani.

Jau baigiamas parduoti

1967 METŲ "KELEIVIO"

KALENDORIUS

BELIKO TIK KELIOS DEŠIMTYS EGZEMPLIŲ!

Jo turinys:

Iš pat pradžios eina gamtos reiškiniai, toliau kalendoriumas su krikščioniškais ir tautiškais vardais.
Be to, kalendoriuje aiškinama: ką reiškia amerikozizmas, anarchizmas, imperializmas, socializmas, bolševizmas bei komunizmas ir kaip pasidarė komunizmo fronto skilimas? Kaip atsirado fašizmas, nacizmas, sindikalizmas, technokratija ir šaltasis karas?

Kas yra 15-kos valstybių blokas, kuris vadinasi NATO?

Kodėl Sovietų Rusija nemoka skolų Jungtinių Tautų organizacijai?

Ar tikrai Lietuva yra pasmerkta žūti? Kaip sudilo Atlanto Carteris? Kaip didelis Kinijos pavojus Amerikai? Kiek dabar Sovietų Rusijos gyventojų? Vietnamas faktų įviesoje. Straipsnis Jaltai prisiminti. Kiek vertas mėnulis? Kodėl žemė dreba? Amerikos karų nuostoliai. Kas išrado televiziją? Pamištas svarbus mūsų istorijos momentas. 100 metų nuo d-ro Kazio Griniaus gimimo. Pasaulio skolos Amerikai.

Be to, kalendoriuje yra daug gerų dainų, eilių ir dary geresnių juokų.
Kalendorių redagavo STASYS MICHELSONAS
Kalendoriaus kaina — 95 centai
Užsakymus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VAIČIULAITIS

Karaliaus Vytauto vėliavnešys Kaributas

Padavimas

Gyveno ant šuvsės upės krantų kunigaikštis, vardu Kaributas, daugelio žemių ir girių valdovas. Placiuose jo laukuose žydėjo medžiai, dūzgė bitės ir srovė tvenkė bebrai. Jis vaikščiojo po savo pilvas ir dirvas, kur noko javas, papučiamas lengvų vėjų. Ir džiaugėsi varpų brandumu lysėse, medaus tirštumu drevėse ir savo vaikų klegėjimu tarp lankos pienui ir vedrynų.

Vieną vakarą, kada jis, sėdėdamas ant slenkščio, klausėsi, kaip štai sode šakos nukrinta ir į žolę bublelėja obuolys, ir kaip, iš šiaurės vaspodami, padangėmis skrenda varnai, iš Vilniaus miesto į jo pilį atėjo karaliaus pasiuntiniai ir įteikė krivulę, kad jisai ir jo vyrai keliautų žirgais į Trakus, iš kur jie trauktų mušti totorių.

Jisai išėjo ir atsiveikino su savo namais ir su ažuolais, kurie galingi ošė ant šuvsės krantų, ir su savo tėviškės arimais, po kuriuos jisai mažas bėgiojo, kol į vyrus išaugo. Paskui jis pasisaukė žmoną ir vaikus. Jis pagarbino namų dvasias ir savo tėvų vėles, dėkodamas Zemelei, kuri jiems krovė derlių ir metai iš metų juos penėjo. Davė jie palakti savo židinio žaltiams ir išsiskyrė, meilingsus žodžius kalbėdami. Ant risto žirgo sėdęs, Kaributas su kitais raiteliais išėjo į tolimas žemes.

Kai jie pasiekė Trakų miestą, karalius Vytautas statė juos į pulkus ir padavė Kaributui nešti visų savo turtų vėliavą. Aukštai ji plevėno, o dar aukščiau kilo vyrų daina, kai jie traukė per girias, kur maurojo taurai ir kur šakose miegojo lūšis. Jie keliavo dienas ir naktis, per gudų ir rusų kraštus, kol kartą, jau sutemus, išvydo tolimoje žiurvojančią laužus.

Jie teiravosi vieni kitų:

— Ar ne totorių ugnys ten dega?

Prijoję artyn, jie pamatė Maskvos bajorus, gabenančius chanui Timūrai duoklę.

Kaributas jiems tarė:

— Stokite į mūsų gretas, ir drauge muškime totorius. Maskviečiai atsakė:

— Mes bijomės eiti su jumis, nes Timūras yra galingas ir piktas, ir ištinka jis mus, kaip žaibas. Jeigu jo neklausytume, jis išpauktų mūsų žmonas ir vaikus, o mus pačius išsivarytų vergais. Štai regėkite, kokius lobius turime jam kloti po kojų.

Ir jie rodė žvėrių kailius, statinais aukso, maišus grūdų, kirvių, gintarinių karolių ir eibes kitokių daiktų. Paskui, dūsdami ir galvomis kinkuodami, jie susėdo aplink laužą ir liūdnei dainavo, kas midumi užsigerdamas, kas ieškodamas savo skrandų apikaklės ir, ką radęs, mesdamas į žarijas.

Kaributas grįžo prie savo žmonių, apsakė, ką matęs, ir paėmė vėliavą.

Taip jie nukeliavo ligi Vorkšlos vandenų ir susitiko stepėse totorius. Kiek akys užmatė, visas lygumų kraštas knibždėjo nuo raitelių ir žirgų.

Ilgai į juos žiūrėjo karalius Vytautas, jo kunigaikščiai ir kariai.

Kai jie taip stebėjo, iš totorių atsiskyrė keli vyrai ir prijoję šaukė:

Esame didžiojo Timūro pasiuntiniai ir skelbiame, kad visoje žemėje, nei ten, kur saulė teka, nei ten, kur ji nusileidžia, nėra jam lygumų savo galybe, narsu ir išmintimi. Jei norite gyvi išlikti, apsigręžkite arklius ir jokit į savo namus ir miškus, o galingasai jūsų viešpats nebus jūsų, tik jis sako, kad jūs ant savo pinigų turėsite mušti jo veidą ir kas metai prie jo kojų sukrauti duoklę.

Išėjo karalius iš savo eilų ir tarė:

— Mūsų širdis nebijo jūsų valdovo nei jūsų iečių ir kilpinių. Greitai laksto jūsų žirgai, bet mūsų dar eiklesni. Smarkiai lekia strėlė iš jūsų lanko, bet mūsų dar žvitesnė. Pasakykite savo viešpačiui Timūrai, kad nemušim jo veido ant mūsų pinigų ir nenešim jam aukso ar brangių kailių. Tegul jis keliauja į savo žemes, iš kur yra pasikėlęs, arba, jeigu nori, tegul ateina į mano pilį Trakuose, tegul sėda už skobnių ir tegul būna mano svečias, o mano akis bus jam maloni.

(Bus daugiau).

(Paimta iš neseniai Juozo Kapočiaus išleistos Antano Vaičiulio knygos "Gluosnių daina", kurioje yra 12 atskirų kūrinių. Knygos kaina \$2.50. Ji gaunama ir Keleivio administracijoje).

Illinois sen. Percy dukė Sharon išteikėjo už Virginijos seimo atstovo John Rockefellerio, New Yorko gubernatoriaus sūnėno.

Bronė Buivydaitė

PAVASARĮ

Ant šilto žemės delno

Pirma melsva žibuoklė.

Ir pempės suka ratą.

Ir vėjai neša duoklę...

Paskum puriena —

Vandens šilta baladė...

Ir piemens suka dūdą,

Lankstaus žilviočio radę.

Ir groja giesmininkai

Be smuikų, be vargonų.

O saulė dengia mišką

Vis purpuru raudonu.

Toli toli perkūnas

Linksmam nusikvatoja.

Purijon dirvon lenda

Svari pėda artojo.

Toks jų darbas

Atkeliavusi banga švelniai palietė moters kojas, tarsi kviesdama į vandenį.

— Eime! — tarė greta stovintis vyras, ir jie, pasitaisę akvalangus ir užsidedę kaukes, nėrė.

Taip prasidėjo beveik kiekviena australų kinematografininkų Beno Kropo ir jo žmonos Vanos diena. Benas Kropas visą savo gyvenimą paskyrė povandeniniam nuotraukom. Pirmasis jo pagalbininkas buvo žmona. Kiek kartų jiedu susitikdavo su pavojingais jūrų karalystės šeimininkais: čia su elektriniu unguriu, čia su rykliu! Štai ir šį kartą jiedu plaukė į pasimatymą su pavojingiausiu vandenyno gelmių grobuoniu baltuoju rykliu, arba, kaip jis kartais vadinamas, "baltąja mirtimi". Paprastai toks susitikimas plaukikiui nieko gera nežada. Tad neatsitiktinai Benas Kropas bandė atkalbėti žmoną nuo plaukimo. Bet Vana buvo atkakli.

Plaukikai tolieta nuo kranto. Vanos rankose didelis

povandeninis ginklas, vyro — dar ir kino kamera. Štai ir povandeninis plyšys, kuriam prieš dvi dienas povandeninio plaukiojimo mėgėjas sutiko tą baltąjį ryklį ir vos paspruko. Tačiau dabar, kai plėsrūnas buvo reikalingas, "namas" pasirodė tuščias.

Pirmoji ryklį pastebėjo Vana. Pabaisa lėtai į juos slinko. Benas įjungė kamerą. Vana buvo greta, pasirušusi panaudoti ginklą. Priplaukęs per kokius penkiolika metrų, ryklis ėmė sukuti ratus. Ilgiau laukti buvo pavojinga. Kai ryklis priplaukė visai arti, Vana, staiga atsiskyrusi nuo uolos, puolė prie jo. Atsidūrusi viršum grobuonio, Vana paspaudė gaiduką. Mirtinai sužeista žuvis metėsi į priekį. Dešimtį minučių, kol neteko jėgų, ryklis traukė paskui save Vaną. Benas tebe filmuavo. Toks jau jų darbas. Ne veltui, ištraukę laimikį į krantą, patenkinti Kropai kalbėjosi apie rytdienos darbą, apie eilinį vizitą pas nesvetingus jūros gelmių gyventojus.

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atskirti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiškus reikia pažymėti, kad eiste Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Ave., Roslindale, Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Prieš 5 metus mano vyras užėjo į aludę alaus išgerti. Išgėręs vieną kitą stiklą alaus, jis ketino užteiti į išeinamą vietą, kuri yra antrame aukšte. Ten nebuvo geros šviesos koridoriuje, o pačioj išeinamoj visai nebuvo šviesos: matyti, lemputė buvo išdegusi. Išeinamoj vietoj, bet to, buvo dar slidu, ir mano vyras parvirto, nusi-lauždamas koją. Keletą mėnesių gydėsi ligoninėj ir namuose, kai jau koja buvo išimta iš gipso, paskui negalėjo grįžti į darbą dar tris mėnesius. Nuo to laiko jis jau dirba, bet koja vis dar su-tekia skausmo ir nemalonu-mo. Kai oras yra blogas, jis skundžiasi skausmais: kai ilgiau pasėdi, skundžiasi, kad koja nutirpsta; kai ilgiau pastovi, vėl skundžiasi koja.

Aludės (tavern) savininkas atsisakė mums duoti bent kokio atlyginimo už mano vyro nelaimę, ir mes jį turėjom paduoti į teismą. Truko treji su puse metų, kol priejo mūsų eilė. Teis-mas tęsėsi tris dienas, ir ju-rv (prisiekusieji) mums priteisė 3.000 dolerių. Mums atrodė labai mažai, bet ad-vokatas sakė, kad nebloga suma. Atrodė, kad viskas jau dabar bus baigta. Bet kur čia tau! Aludės savini-ko draudimo kompanija pa-davė byla į dar aukštesnį teismą. Dabar vėl sėdime ir laukiame. Man atrodo, kad čia yra didžiausia neteisybė priversti žmogų laukti me-tus, kai "jury" pritei-sia tokia maža suma, vėl verst žmogų laukti. Mūsų advokatas sako, kad neži-nia, mes dar galime ir tuos keleta centų prarasti aukš-tesniame teisme. Negi tai y-ra galima?

ti "teisinę atsakomybę" (liability).

Tamstų atveju, prisieku-sieji, išnešę sprendimą Tamstos vyro naudai, matyti buvo įsitikinę, kad aludės savininkas nesiėmė reika-lingų priemonių savo klien-tams apsaugoti nuo galimo akcidento ir kad pats sužeis-tasis, Tamstos vyras, elgėsi "atsargiai" teisine prasme. Draudimo kompanija, kuri buvo nepatenkinta prisieku-siųjų sprendimu, nutarė apeliuoti. Jei apeliacijos teis-mas neras "teisinių klaidų" (errors of law), jis greičiau-siai patvirtins "jury" spen-dimą. Draudimo kompanija turėtų įrodyti, kad prisieku-siųjų (jury) sprendimas bu-vo padarytas "nepagrįstai" — be užtenkamo pagrindo. Jeigu ji to nepajėgs įrodyti, Apeliacijos teismas patvir-tins "jury" sprendimą.

"Jury" reikalas yra nu-spręsti, kas buvo neatsar-gus" (negligent) arba "contributorily negligent", nes šie klausimai yra "fak-tiški klausimai" (issues of fact). Į šiuos klausimus "ju-ry" atsako. Mano nuomone, Tamstos turite gerą galimu-mą bylai laimėti apeliacijos teisme.

Detroitė Stella Demeniuk, 44 m. amžiaus, per Velykas pagimdė 19-įj kūdikį.

Nukentėjęs

Massachusetts.

Atsakymas

Nukentėjęs visuomet yra tos nuomonės, kad kas nors privalo apmokėti už jo su-žeidimą ir jo išlaidas. Ta-čiau tai toli gražu nėra fak-tas. Amerikos teisė, kuri y-ra pagrįsta anglo-saksu teisės principais, nepripažįsta "atsakomybės" be "kaltės". Tokiu būdu būtina įrodyti, kad tas asmuo, kuris yra traukiamas atsakomybėn, buvo "kaltas" (negligent), arba kad jis "tyčia" (inten-tionally) tai padarė.

Jei nepasiseka įrodyti to-kios "teisinės kaltės", niekas nėra atsakingas už savo "pa-daryta kitam asmeniui ža-lą". Tokiu būdu gali pasitaikyti ir dažnai pasitaiko, kad žmogus būna užmuštas eis-mo nelaimėje ir nėra iš ko ieškoti "kompensacijos" jo našlei bei vaikams. Vien-fakto, kad žmogus nukentė-jo, neužtenka. Reikia įrodyti,

KINIEČIŲ PATARLĖS

IR PRIEZODŽIAI

Kai kalnuose nėra tigro, ir šunbeždžionė — žvėrių karalius!

Jei nėra proto, tai akys — tartum skylės sienoje.

Jeigu rytą pasodinai me-dį, negalvok, kad vidudienį jis duos šėšelį

Šuo, visą gyvenimą pratu-pėjęs su grandine, medžiok-lei netinka.

Ugnies į popierių nesuvy-nios.

Ar skaitei šias knygas?

NULAUŽTA ŠAKA, trijų vaizdelių pynė, parašė Stasė Vanagaitė-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

STEPONO STRAZDO EILERAŠČIŲ RINKINYS, 159 psl., kaina \$2.50.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje. Parašė N. E. Sūdūvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vo-kiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kai-na \$4.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME. lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dai-navimui ir pianinui, suda-rė Juozas Zilevičius, kai-na \$4.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina... \$2.00

SVENTADIENIS UŽ MIES-TO. Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

Jonas Aistis, POEZIJA. Joje yra šio žymaus poeto visi eilėraščiai, 420 psl., kai-na \$6.

LITUANISTIKOS DAR-BAI, studijų rinkinys. Jų tarpe V. Maciūno "Naujoji dokumentinė medžiaga apie Antaną Strazdą", J. Gimbu-to "Mažosios Lietuvos krikš-tų formos". R. Sealy "Vel-ni...". 227 psl., kaina... \$3.00.

VYNUOGĖS IR KAKTUL-SAI. Julijos Švabaitės ei-lėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ. Klasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gra-žiai įrėsta, kaina... \$2.50.

KATRYNA. Sally Šalmi-nen, garsios švedų rašyto-jos romanai, 291 psl., kai-na \$5.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir ap-lynkę, 430 psl., kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI. Kotry-nos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juo-zas Liūdžius, 246 pusla-piai, kaina... \$3.00.

VIENISI MEDŽIAI, roma-nas, parašė Aloyzas Baro-nas, 117 psl., kaina \$1.50

TUŽU KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina... \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRA-MATIKA, 215 psl., kietai vir-šeliai, kaina... \$3.50

VEIDU PRIE ŽEMĖS, para-šė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIE-TUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PI-NIGAI nuo seniausių laikų iki 1795 m., Jono K. Ka-rio, 396 psl., kaina... \$10.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: 636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Vietinės žinios

DAIL. V. ANDRIUSI
PALAIDOJOME

Kovo 27 d. mirusį dailininką Viktorą Andriųšį kovo 29 d. jau amžinai atsišveikinome J. Lubino laidojimo namuose. Į paskutinio atsišveikinimo apeigas ir akademią susirinko didelis būrys bostoniečių — velionio giminių, draugų, gerbėjų ir šlap jį čia gerai pažinusių tautiečių.

Prie jo karsto visą laiką stovėjo pasikeisdamos garbės sargybos poros, aidėjo tylūs ir liūdni muzikos garsai, o rašyt Ant. Gustaičio rikiuojami po trumpą ir glaustą atsišveikinimo žodį tarė jo bičiuliai ir įvairių organizacijų atstovai. Lietuvių Bendruomenės vardu atsišveikino skyriaus pirmininkas Antanas Matjoška, Tautinės S-gos — Bronius Utenis, L.V.S. Ramovės — pirm. Kazys Šimenas, Liet. Fondo — jo atstovas Antanas Škudzinškas, Balfo — pirm. Antanas Andriulionis, Kultūrinių Subatvakarių — pirm. Edmundas Cibas, dailininkų vardu — dail. Viktoras Vizgirda ir užsieny esančių Lietuvos operos, baleto, dramos ir vietinių teatrų vardu — poetas Stasys Santvaras. Jis plačiau paminėjo velionio gausius ir didžius vertingus kūrybinius darbus nepriklausomos Lietuvos teatre ir tremtyje, jo pasisekimus ir rūpestius, peržvelgė visą jo gyvenimą, kurio didžiausioji dalis prabėgo didžiojo teatro sienoje, teatro dviejoje. teatrinę tų pokalbiuose ir mąstymuose. Viktoras Andriusis niekad nebuvo tik atsitiktinis mūsų teatro bendradarbis-amatininkas, o neatskiriamas jo narys ir kūrybos iki paskutiniųjų savo pajėgų.

Po Antano Vilėniskio padėkos žodžio giminių vardu šios liūdnos apeigos dalyviai vėl skirstėsi su skausmu širdyje. prisimindami ir visą eilę kitų, pro šiuos namus iškeliavusių po svetimos žemės velėną.

Kovo 30 d. V. Andriusio palaiką buvo palaidoti Forest Hills kapuose, dalyvaujant taip pat dideliame būriui tautiečių.

Velionio žmonai Aldonai ir kitiems dailininko giminiams čia ir Lietuvoje reikiame giliausią užuojautą

PAIEŠKOJIMAI

IESKAU

Viktora Praspaliauską, kilęs iš Lietuvos, Kuršų parapijos, Medikalės dvaro, 1912 m. dėl silpnos sveikatos negalėdamas patekti į JAV, išvažiavo į Argentina. Jis pats ar kas apie jį ką žinoite praneškite, už ką būsiu labai dėkingas.

Rokas Praspaliauskas
2418 W. 46th Place
Chicago, Ill. 60623.

Vedybos

Rimtas, blaivus ir pasiturintis našlys vedėbų tikslu ieško ramų šeimyninį gyvenimą mėgstantis rimtos moters iki 70 metų. Rimtus pasiūlymus siųsti Keleivio redakcijos adresu, ant voke pažyminti "M. W." (17)

APOLONAS IR KARALIUS BOSTONO SCENOJE

(Padrikos žiūrovo mintys)

Balandžio pirmoji visokių prajovų iškričia žmonėms. Va, tos dienos vakare, norėję pasižiūrėti mūsų Modernaus Teatro trupės pateikto dviejų dalių kultūrinio (prancūzų J. Giraudoux ir lietuvių Algirdo Landsbergio užmaisto) skanėto, galėjo tą gauti veltui. Taip, jeigu tikėtai turėjo už 2 su puse dolerio nusipirkti 3, 4 ar 5 dolerių vertą knygą Knygų pasirinkimas gausus: ištisas sąrašas sienoje išskabintas. Pasirink, kuri patinka ir eik laisvai į salę. Enciklopedijos ir lietuviškų knygų specialistas Juozas Kapočius, laikydamas rankoje didelę, kietais viršelais knygą, vaikšto po salę ir kraipo galvą: "Nežinau, nesuprantu, kas jiems nuostoliai už tų knygų dovanojimą padengs?" Užmiršęs vyras, kad pirmąją balandžio viskas įmanoma. Eiliniai knygų skaitytojai visai tokiomis problemomis galvų nekvaršino. Kas kam rūpi: duoda pusvėliui, tai imk ir džaukis...

Knygų išpardavimui pasibaigus ir salėje šviesas išjungus, scenoje šviesu; čia

stalas, prie jo rūpestingas raštininkas, kitame šone kažkokio senovės Graikijos filosofo biustas. Mes, žiūrovai, kelis kartus audringai ploję, prašydami pradėti spektaklį, sustingstame dėmesy, kaip ir kas tas Graikijos mokslininkas. O, taip, mes, žiūrovai: oho-ho-o! Nepergausiu mūs, užtat visi specialistai ir visokių menų žinovai: ne veltui kasdien ir vakarais galime pasižiūrėti televizijoje įvairiausių vaidybų, šokių bei muzikos meistrų kūrybos. Ir lengvai palyginti, kas geriau vaidina: anie, iš to prabangia duona valgantieji profesionalai, ar mod ernistės ponios Beatricos Kerbelienės sumedžioji pirmazingsniai jaunuliai-lės, su maža priemaisa jau scenos oru kvėpuojusių subrendėlių.

Mums, žiūrovams, visai nesvarbu, kokias kliūtis užkulisje režisierė ir aktoriai turėjo nugriauti, iki pasiekę rampos sviesą; mums nerūpi, kad vienas kitas vos kelias repetitijas galėjo turėti, ir visa kita nesvarbu: žiūrovai eina žiūrėti vyksmo scenoje, bet ne užkulisyje.

Užkulisiai priklauso dirbančiesiems. O mums — teisė kritikuoti ir teisti. Ir teisime:

"Apolonas iš Belako" komedijos vertimas reikalingas lietuvių kalbos specialisto peržiūrėti. ("Venus de Milo" lietuviškai nesakoma, bet tariama: "Miloso Venera", arba — "praktikuotis ant telefono" sie!). Šiaip komedija sklandi, pilna gražių, juokingų frazių ir lengvai vaidinama. Tik reikia ją kruopščiai paruošti.

Nors aktorių skaičius toje komedijoje (Veiksmas vyksta Didžiųjų ir Mažųjų Išradimų biure, Paryžiuje) gausokas (11 asmenų: 9 vyrai ir 2 mergaitės), tačiau pagrindinių smuiku groja jauna, graži, kukli, vyrų bijanti — Agnė (Laima Jakutyte). Šis pagrindinis smuikas laimai atiteko pirmąjį kartą einančiai į sceną. Nenuostabu, jog ją, ypatingai pradžioje, kada mergaitė net už scenos uždangos bandė gelbėti, krėtė "scenos drugys". Šis "drebuly" kamuoją net senus scenos vilkus. Ir tai nėra blogybė. Tik reikia mokėti ir pajęgti tą "drebuly" nugaleti, jį apvaldyti ir nepardyti jo žiūrovams. Visas komiškas komedijoje atsiranda, kai p-lė Agnė, pamokyta pono iš Belako (Norbertas Lingertaitis, kuris šį kartą buvo užkims, ir kai kurios jo frazės visai nepasiekė žiūrovų ausų) pradeda visiems vyrams, pasirodantiems "Išradimų biure", sakyti: "Koks jūs gražus!" Tas komplimentas taip sužavi kiekvieną jį išgirdusį, jog jie "netenka" galvų" ir ima visapirkliai komplimentuoti, ištarusiai pataikauti. Tik šioji viliojimo "magnetinė lazdele" nebuvo išnaudota nė pagrindinės vaidintojos, nė ta "lazdele" paliestųjų vyrų. Laima, tuos viliojančius "nuodus" vyrams pildama, turėjo suprasti ir savo vaidybą paruošyti, jog ne tie vyrai yra gražūs, bet ji pati yra graži. Ji, tardama: "koks jūs gražus", turi atsiminti pagrindinį jaunos, gražios ir apsiukros mergaitės siekį: "pažiūrėk, kokia aš graži". Tie žodžiai nesakomi, bet atitinkamu judesiu, poza, rankos ar galvos mostelėjimu, kūno žavio laikysena ir daugeliu kitokių veiksmy gali būti parodyti. Tada būtų įtikėtina vaidyba, bet ne kukli deklamacija. Tai nuoširdus žiūrovų patarimas vaidintojai ir pačiai režisieri. Vaidyba su ant Agnės rankos nutūpsiu vabalėliu gali būti atliktą iki žiūrovų apstulbinančio susižavėjimo: o "kombinatorius" ponas iš Belako, pabaigoje bučiuodamas Agnė, privalo susilaikyti nuo šypsenos. Tegul šypsoji žiūrovai ir džiaugiasi gražia komedijos pabaiga.

Visi vyrai, kuriems buvo tartas kerėjantis posakis: "koks jūs gražus", užmiršo pagrindinį scenos reikalavimą: pamatyti, įvertinti ir reaguoti. Paryškinkime: išgirdai tave giriantį posakį ir tuojau dygsnis: "kas jį ištarė?" Atsiskaitai — pamatėi; graži mergaitė — įvertinai; ka darvis? Nusisypsoi, kaklaryšį pasitaisysi ar vyriškai krūtine ištempsi, — reagavai. Aisku, kiekvienas tą padarys kitaip. Iš to ir atsiranda vaidybinis įvairumas ir žiūrovams — "sceninė teisybė".

Antroji mergaitė, vaidinusi du vaidmenis (p-lė Chevredet ir Teresė) Teresė Durickaitė bene stipriau sia "Apolone iš Belako", tik turėtų išmesti garsų šnypštimą nosimi: žiūrovams labai nepatrauklu. Jai drąsiai galima patikėti ir didesnį vaidmenį. Neapvils.

A Landsbergio "Sudiev, mano karaliau" ne komedija. Gal tikty — biblinis vaizdelis, nes jame panaudotas biblijoje esąs pasakojimas, kaip senam karaliui Dovydui būdavo parenkamos jaunos mergaitės, kurios su juo gulėdavo ir jį šildydavo. Veiksmas vyksta D. P. stovyklos barake Vokietijoje. Tik du aktoriai: Kazys Barūnas ir Giedrė Karosaitė. Šio vaizdelio vaidinimas žymiai brandesnis ir įtikinamesnis. Nes ir aktoriai "jau su praktika". Mūsų Barūnas jau turi savo vaidybinių, gan patrauklių stilių (šį kartą labai priminė vieną mūsų valstybinio teatro buvusį aktorių, dabar pensininką), o Giedrė Karosaitė taip pat jau nebenaudojė ir visada labai rimtai, kruopščiai pasiimtą vaidmenį studijuojanti ir repetuojanti. Gal tik abiem reikėtų paieškoti, režisieriui tariant, įvairnesnių judesių bei mizanscenų.

Baigiamė: dviejų dalių moderniojo teatro spektaklis įvyko. Išpūdis: skubėta, užtat daug spragų. Ypatinai "Apolone" ir "Karaliaus" vaidmenis ir jaunų vaidintojų galima padaryti gerą spektaklį. Tikiu režisierės sugebėjimu, pasišventimu ir mūsų jaunimo kūrybinių pajėgumu. Ant to ir pasirašau.

Kaimo Jurgis

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Balandžio 16 d. naujajame Sheraton viešbutyje rengiami tabdaros pietūs Matulaičio vardo senelių namų statybai paremti.

Gegužės 6 d. (šeštadienį) So. Bostono aukšt. mokyklos salėje (Thomas Park) Bostono Lietuvių Dramos Sambūris stato Petro Vaičiūno pjesę "Nuodėmingas Angelas". Pradžią 7 val. vak.

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta

BIRŽELIO 7 d. (registracija baigiasi balandžio 15) ir

RUGPIJŲČIO 2 d. (registracija baigiasi birželio 17).

KAINA \$775.00.

įskaitant lėktuvą, pirmos klasės viešbučius, maistą ir pervežimus.

Prie šių grupių gali prisijungti ir gyvenantieji Kanadoje.

Kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpa, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neturi pelno, o teikia patarnavimus savitarpinė pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuoji gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentales apdraudęs mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškina apie Susivienijimo darbus.

Gausite apsaudintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass.
Tet. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio į Lietuvą ir kitus Rusijos okupuotus kraštus! Pristatymas greitas ir garantuotas. Taipgi siunčiame pinigų, maistą ir pramonės gaminius. Turime įvairių prekių prieinamomis kainomis. Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

(18)

Siųskite Pinigus į LIETUVĄ

Pinigai siūti per
GRAMERCY

įteikiami gavėjui kaip PINIGAI per Bank for Foreign Trade Maskvoje JUS ESATE SAUGOS TIK SU FIRMA, TURINČIA LEIDIMĄ, JOKIŲ TARPININKŲ, JOKIŲ PASLEPTŲ RINKLIAVŲ. MUŠU 20 METŲ VEIKLA SIAME VERSLE GARANTUOJA JUM GERĄ PATARNAVIMĄ

Visos perlaidos pilnai garantuotos ir apdraustos. Turi Bankų Depart. leidimą ir apdraudą. Apsidraudę \$20,000.00, Oficialūs SSSR kviatai, pasirašyti gavėjo.

Pristatoma per 2 savaites. Jokių atskaitymų. Kursas: 9 rubliai už \$10.00. Iki \$50.00 — \$2.75. Virš \$50.00 — 10% GRAMERCY SHIPPING, INC. 744 Broad St., Newark, N. J.

SPECIAL: Lūksusiniai ponios pilno ilgio Orlon/Dynel apsiaustai. Šiltesni už kailinius. Puikūs stiliaus. Tamsiai rudi. Atrodo, kaip bebriniai. Sukerpiama ir siuvama pagal užsakymą. Dydis 8-20, 40-44. Kaina \$95.00 pilnai paruoštas. Siunčiamas į Lietuvą. Jokių kitų mokesčių.

ARBA SIŪSKIT MUM DOLERIŲ DOVANOMS PAZYMEJIMA pasirinkimui NAUJOSE SPECIALIOSE DOLERIŲ KRAUTUVSE Jokių mokesčių už šį patarnavimą! Rašykite, prašydami mūsų katalogo apie senesnius pasiūlymus, ypatingai Vakarų kraštų produktų ir audinių.

GRAMERCY

(Įsteigta 1945)
118 E. 28th St., New York, N.Y.

Dievo karalystės žinios

Tema: Priskėlimas iš numirusių (Tęsinys)

Patvirtindamas šita išvadą, Apaštalas Povilas pasakė: "Jis (Dievas) siųs jums apskelbtąjį Jėzų Kristų, kurį turėjo paimti dangus iki visų dalykų atnaujinimo, apie ką yra kalbėjęs Dievas nuo amžių savo šventųjų pranašų burna. Jau Mozė pasakė: Viespats, jūsų Dievas, pažadins jums pranašą (Kristų) iš jūsų brolių (Dievo išrinktosios tautos) tarpo, kaip mane. Jo jūs turite klausyti visuose dalykuose, ką tik jis kalbės. Kiekviena gi siela, kuri neklusausy to pranašo, bus išdildyta iš žmonių tarpo"—numirs antra mirtimi, iš kurios jau nebebus priskėlimo. — Ap. Darb. 3:20-23.

Panašų pažadėjimą davė patys Jėzus, tardamas: "Is tikrųjų, is tikrųjų, sakau jums, jei kas laikys mano žodžius, tas nematys mirties per amžius". (Jono 8:51). Ir vėl jo pasakytas: "As atsikėlimas ir gyvybė; kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, ir kiekvienas, kurs gyvas (prikeltas ir atgaivintas) ir į mane tiki, nemirs per amžius". — Jono Ev. 11:25-26.

Sventasis Raštas parodo, kad is numirusių bus prikelti net ir vaikai, mūsų mylimi kūdikiai, kurie buvo žiauros mirties išplėsti. Jeremijas buvo vienas is šventųjų Dievo pranašų ir trisdešimt pirmame savo pranašystės skyriuje jis davė mums brangų pažadėjimą apie sugrąžinimą is kapų vaikų, kurie buvo savo kūdikystėje mirties atimti. Nors ir ta pranašystė ypatingai kalba apie vaikučius, kurie buvo nužudyti žiauriojo valdovo Erodo įsakymu Jėzaus gimimo metu, vis tiek juos žadama sugrąžinti gyvenimam visus, kurie mirė kūdikystėje. Kaip labai malonu bus motinoms gauti atgal is mirties savo brangius vaikučius ir auginti juos, lyg kad jie niekas nebūtų buvę mirusiais. Taisi pažadėjimas šitai skaitosi:

"Štai ką sako Viespats: Ramoje girdisi balsas: rauda, dejavimas ir verksmas: Rakele verkia savo vaikų ir nenori duotis" nuraminti, nes jų nebėra. Štai ką Viespats sako: "Tegul tegul tavo akys nebeašaroja, nes nutūsta tavo verksmo balsas, ir yra užmokesnio tavo vargū; jie sugrįš is neprietelio šalies (iš mirties, nes mirtis vadinama neprieteliu). Yra vilties tavo atečiai, sako Viespats, ir tavo vaikai sugrįš į tavo ribas". — Jer. 31:15-17.

Kas įdomiausiai tiesa, kreipkitės žemiau nurodytu adresu; prisijusime veltui spaudos, knygelių ir traktatų. Kreipkitės šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill. 61362 USA.

(Bus daugiau)

Vietinės žinios

Sandariečių susirinkimas

Sandaros 7-tos kuopos susirinkimas bus sekmadienį, balandžio 16 d. 1 val. popiet Sandaros salėje. Nagai prasomi susirinkti punktualiai.

Po susirinkimo 2 val. ten pat pietūs ir bus paminėta buv. Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus 100 metų gimimo sukaktis.

Visas pelnas skiriamas dr. K. Griniaus paminklui statyti.

Visi kviečiami minėjime ir pietuose dalyvauti.

Kuopos valdyba

Dr. K. Griniaus paminklui 400 dolerių

SLA 328 kuopa paskyrė \$400 dr. K. Griniaus paminklui statyti Chicago L. Tautinėse kapinėse ir ragina savo narius ir kitus tam reikalui aukoti. Aukos galima siųsti per kuopos sekr. J. Tumavičienę, 30 Robeson St., Hyde Park, Mass. 02136.

Mano padėka

Dėl blogo regėjimo man sunku atsakyti kiekvienam, kuris mane sveikino mano 90-jo gimtadienio proga, todėl naudojuos Keleivio skiltimis nuosirdžiai padėkoti profesinėms ir ideologinėms organizacijoms, pavieniams bičiuliams ir draugams už pareiktus raštus ir žodžių sveikinimus ir dovanas.

Jūsų

Inž. Vladas Sirutavičius

Mirė J. Kurapka

Juozas Kurapka praeitą ketvirtadienį buvo sunkiai automobilio sutrenktas ir tuoj nuvežtas į ligoninę, kur šeštadienį ir mirė. Paliko liūdinčią žmoną, dukrą su šeima ir sūnų, kuriems reikiame gilia užuojauta.

Velionis tik prieš kelerius metus atvažiavo į JAV, kur jo šeima jau seniau gyveno.

Buvusi Stepono Dariaus legionierių posto moterų organizacijos pirmininkė Paula Ketvirtienė, kuriai pagerbti posto salėje balandžio 9 d. buvo suruoštas šaunus pokylis.

Lietuvių Fondo nariai

A. a. Viktoras Andriūsis. Velionis aktingai dalyvavo lietuviškų organizacijų darbuose ir juos nuosirdžiai rėmė. Jis iš pirmųjų įsijungė į LF, paaugdamas "Našlės skatiką" 100 dol. šiam kilniam lietuvių ugdymo ir išlikimo tikslui. Jis dažnai iš savo kuklių išteklų lietuviškiems reikalams paaugdamas daugiau už tuos, kurie apskiai turėjo.

Velionio žmona ir artimieji, vertindami daugiau lietuviškus reikalus negu gėles, prašė, kad šermenų metu pinigai, skirti gėlėms, būtų atiduoti LF ar kuriai nors kitai kultūrinei organizacijai. Tokiu būdu buvo suaukota 371 dol., t. y. 260 dol. LF, 90 dol. Vasario 16 gimnazijai ir šiek tiek kitoms organizacijoms. Iš viso aukotojų buvo 55 asmenys, kuriems velionio žmona ir artimieji ir lietuviškos organizacijos nuosirdžiai dėkoja.

A. a. Valerija Jasiūnienė. Velionės mirties proga Jos jamžinimui aukojo LF: P. Preibienė, E. Jasiūnas ir V. Adomonienė po 10 dol., A. ir J. Kruopai ir V. Milleris po 5 dol., W. Germant 20 dol., velionės vyras ir jo bičiuliai sudėjo 40 dol., iš viso 100 dolerių.

LF Bostono Vajaus Komitetas visiems aukojusiems taria nuosirdų aciu.

A. Šk.

Bostono Lietuvių Fondo vajus

Lietuvių Fondo Bostono Vajaus Komiteta sudaro: pirm. A. Skudžinskas, išd. Br. Paliulis, sekr. P. Kalvaitienė. Vajininkai yra Dz. Giedraitis, St. Griežė-Jurgelėvičius, Č. Kiliulis, M. Šmavičius, Br. Utenis, A. Vileniškis ir F. Zaleskas.

Savo atsišaukime komitetas šitaip rašo:

"Lietuvių Fondas įsteigtas pagelbėti lietuvių jaunimui išlikti lietuviams. LF jau yra daugiau kaip 1450 narių ir turi su viršum 350,000 dolerių pagrindinio kapitalo. Per 5-rius nepilnus metus gauta 33,000 dol. pelno (procentų), t. y. 1962 m. gauta 1,200 dol., 1963 m. — 3,500 dol., 1964 m. — 5,500 dol., 1965 m. — 10,000 dol., ir 1966 m. numatoma gauti daugiau kaip 13,000 dol.

Pelnas kiekvienais metais paskirstomas lietuvių jaunimo kultūriniam reikalams. Pvz., 1965 m. pelnas buvo paskirstytas taip: 1. Jaunimo Kongresui 4,000 dol., 2. Liet. Bendruomenės Centro Valdybai Lituanistikos mokyklų vadovėliams ir mokslo priemonėms 4,000 dol., 3. Pedagoginiam Lituanistikos Institutui 750 dol., 4. Liet. Rašytojų Draugijai rašinio premijai 500 dol., 5. Lituanus žurnalui (studentų laikraščiai) 500 dol., 6. Dainavos Jaunimo stovyklai 150 dol., 7. Tėvynės Zvaigždutėi 100 dol.

LF Bostono Vajaus Komitetas įsteigtas 1963 m. ir per tą laiką surinkta 10,500 dol. ir į LF įstojo 70 asmenų. Pagal bendrą LF planą Bostonui paskirta suma yra 20,000 dol. Vajaus Komitetas beldžiasi į tautiečių širdis ir prašo neatidėliojant jungtis į LF ir duoti iš dabar turimų išteklų, o nelaukti, kai busime turtingi. Pažadais LF nepripildysime. Neuždarykime durų LF, kad mūsų rūpestis būsimųjų lietuvių kartų ateitim nepasiliktų už durų. Lietuviška patarlė sako: Tas, kuris duoda — visuomet turi, ir tas, kuris greit duoda — daug duoda!

Kiekvienas asmuo, įmokėjęs 100 dol., laikomas LF nariu. Asmenys, paaugę 1,000 dol., pagal 1965 m. spalio 31 d. Bostono ir jo apylinkėse gyvenančių LF narių nutarimą, laikomi LF

Bostono Vajaus Komiteto Garbės nariais. LF auksa galima nurašyti nuo pajamų mokesčio (dok. Nr. CH-EO-64-272, Group 24).

Iki šiol Vajaus Komiteto garbės nariais tapo: prel. Pr. Juras, teis. J. Vembrė ir inž. J. Rasys.

Mirė Marija Gasonienė

Kovo 30 d. Attleboro ligoninėje mirė Marija Gasonienė-Gvazdikaitė, 82 m. amžiaus, palaidota balandžio 3 d. Mansfelde Sv. Marijos kapinėse.

Velionė buvo viena seniausių Keleivio skaitytojų. Ji porą dešimčių metų gyveno So. Bostone, vėliau Dorchesterio, Hyde Parke ir nuo 1966 m. Mansfelde pasūnų.

Ji paliko vyrą Antaną, sūnų daktarą Antaną, dukterį Alice Finnegan (Roslindale) ir broli Williamą Gastorą (Dorchesterio), kuriems reikiame užuojauta.

V. Sirutavičius gavo daug sveikinimų

Inž. Vladą Sirutavičių, kuris balandžio 5 d. minėjo savo amžiaus 90 metų sukaktį, daug kas sveikino raštu. Be to, nemaža bostoniškų ta proga atėjo jam savo linkėjimus išreikšti žodžiu. Tarp jų buvo ir suaktyvinto kolegu inžinierių delegacija: JAV Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos centro valdybos pirm. inž. Juozas Dačys ir valdybos narys inž. Bronius Galinis ir tos sąjungos Bostono skyriaus pirm. inž. Jonas Mikalauskas.

Aplankė suaktyvintą ir Keleivio redaktorių, socialdemokratų 60-tos kuopos pirm. Marija Strazdienė bei Lietuvių Darbininkų Draugijos centro valdybos narys Povilas Brazaitis, kurie, be sveikinimų, įteikė Keleivio patikėtinių ir kuopos pinigines dovanas.

A. Ausiejienė jau namie

Ada Ausiejienė po operacijos ja ugrįžo iš ligoninės namo ir čia baigia sveikti.

Linkime greičiau atgauti jėgas.

3 suaugusių šeimai reikalingas 4 kambarių butas So. Bostone, būtinai pirmame aukšte.

Prašėti tel. 268-0068.

IESKOMA NUOLATINĖ SEIMININKĖ,

kuri sutiktų gyventi Cape Cod, Osterville, Mass.

Dėl sąlygų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
Telefonas 268-8764

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St. WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

Yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svikienė

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Dr. J. C. Landzius (Seymour)

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgo X RAY

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 10 iki 7 p.p. Tel. AN 8-2712

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TEL. AN 8-2124

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

tiesus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje.

Lipdau popierius ir taisau

viską, ką pataisyti reikia.

Naudoju tik geriausią

medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Televizija ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai

JONAS ZILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijoje

iš stoties WLYN, 1360 ki-

locikly ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekmadi-

niais nuo 1 iki 1:30 val. di-

na. Perduodama: Vėliausių

pasaulinių žinių santrauka

ir komentarai, muzika, dai-

nos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Florists gėlių ir dova-

nų krautuve, 502 E. Broad-

way, So. Bostone. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gauna-

mas ir Keleivis.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square Hardware Co.

Bavininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierius Sienuose

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVISKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučius ir kelionių planus. Specialūs patarnavimai vykstantiems į FLORIDĄ.

Per TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

VISI PATARNAVIMAI SUTEIKIAMI GREITAI IR BE PAPILDOMO MOKESCIO.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigus, siuntinius ir užsakyti rusiškų prekių.

ĮVAIRIAS MEDŽIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje.

ĮSTAIGA LIETUVISKA, kreipkitės lietuviškai. Tiek kelionių, tiek siuntinių reikalų BŪSITE MALONIAI IR SĄŽININGAI APTARNAUTI.

Įstaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Rašyti ar skambinti:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

Sutaupysite \$100. alyvos kurui

Pilna centrinė šildymo sistema

Tiktai BALANDŽIO mėnesį

Pašauk šiandien VELTUI įkainoti

FORTUNA FUEL CO.

487 Washington St., Dorchester, Mass.

GE 6 1204

Naujas 1967 modelis

garo - karšto vandens

šilto oro sistemų

Alyvos kūrenimo specialistai

ilgiau nei per 40 metų

24 val. alyvos burnerio aptarnavimas VELTUI

Alyvos kaina tik 15.9 centų galionas

Garantuotas automatinis pristatymas

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas

Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti

Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas

MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE

FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS — DALYS

24 VAL. MASINŲ VILKIMAS

KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ

(BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinų pasirinkimas

žemiausia kaina

Norėdami talkos perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į

LONGINĄ IZBICKĄ

dienomis: 327-1000

vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST.

WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ

KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryto